"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 212 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, syysk. 9 p:nä — Mon., Sept. 9 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Taistelu puhe- ja kokoontumisvapaudesta jatkuu edelleen

Nuorisoliittolaiset panneet toimeen mielenosoituksen vainosta huolimatta — Poliisihurtat taas olleet mielityössään

TORONTO, syysk. 7. — Nuoret kommunistit taas taistelivat uuden taistelun kaduista eilen iltana, panemalla toimeen puhetilaisuuden ja mielenosotuskulkueen. Nuorisoliittolaiset olivat jakaneet lentolehtisiä ilmottaen Queen- ja Soho-katujen kulmassa pidettävästä kokouksesta. Ennen kokouksen alkamista olivat poliisit ja sivilipukuista roska joukkoa kokoontunut ympäristön hotelleihin ja kauppapuoteihin, ollakseen valmiina tekemään salahyökkäyksen työläisten kimppuun. Piiloutuneiden poliisien lisäksi oli poliiseja pitkin Queen-kadun vartta Soho- ja Peter-katujen lähettyvillä, jotka pitkin iltaa häiritsivä rauhallisia sivukulkijoita, kiiruhtaen heitä yhtämittaa pysymään liikkeellä.

Kaksi naispuhujaa tov. R. N. Shelley ja Becky Buhay vangittu

Puhujat voimakkaasti tuomitsivat poliisin harjottamat raakuudet Queen's-puistossa, työläisten mielenosotuksen yhteydessä elokuun 15 päivänä. Poliisit hyökkäsivät tov. Shelleyn kimppuun, ennenkuin tämä kerkisi pitkälle puhumaan, kuljettaen häntä jonkunmatkaa Queen-katua, kuitenkin päästäen hänet vapaaksi ja käskien kulkea edelleen.

Seuraavana puhujana esiintyi tov. Buhay, osottaen työläisille poliisin raakuuden estäessään työläisiltä kokoontumis- ja puhevapauden. Hän sanoi työläisten tulevan poliisin terrorista huolimatta jatkamaan taistelua oikeuksiensa puolesta. Työläisille on kaikkialla tehtävä tunnetuksi poliisien raakuudet ja he tulevat protesteeraamaan niitä vastaan. Poliisit hyökkäsivät tov. Buhayn kimppuun kuljettaen hänet poliisiasemalle, josta hänet myöhemmällä päästettiin vapaaksi $200 takauksella. Häntä syytetään "häiriötä tuottavasta esiintymisestä."

Suuret joukot työläisiä ollut kokouksessa läsnä

Työläisiä oli kerääntynyt paikalle noin 1,000 henkilöä. Lukuisia poliisien kypäreitä nähtiin liikkuvan ihmisjoukon päitten yläpuolella, kun poliisit liikkuivat edestakaisin tässä ihmismeressä, koettaen saada valtavaa joukkoa liikkeelle. Siviilipukuista roskajoukkoa liikkui myöskin ympäristössä huomattava joukko. Kasakat, jotka näyttelivät suurta osaa Queen's-puiston kokouksen hajottamisessa pysyivät tälläkertaa pois näyttämöltä. Ainoastaan joitakin moottoripyöräpoliiseja oli siellä täällä kadunvarsilla valmiina hyökkäämään työläisten kimppuun. Kaikkialla Soho- ja Q.-katujen ympäristössä poliisit jahtasivat työläisiä pakottaen heitä pysymään liikkeellä. Missä hyvänsä työläisiä pysähtyi pieniin ryhmiin oli poliisi kohta valmiina härtsemään heitä.

Nuorisoliittolainen Lily Himelfarb johtanut kulkuetta

Useita kertoja vangituksi tullut tov. Himelfarb, kahden muun työläistytön kanssa, kun poliisit pakottivat työläiset liikkeelle kokouspaikalta, asettui työläisjoukon etunenään ja alkoi johtaa heitä kadulle. Kulkue alkoi hil jalleen liikkua länteen Queen-katua, poliisit joutuen kulkemaan kadulla kahtapuolta kulkuetta. Poliisit yrittivät johtaa kulkuetta sivukadulle, mutta kulkue ei enää ollut hiljaa liikkuva ihmisjoukko; nuoret työläiset liikkuivat nopeasti tehden poliisin ohjauksen mahdottomaksi. Himelfarb kulki joukon edellä johtaen sitä, nuorisoliittolaisten laulaessa poliisin kiusalla laulua: "Me hirtämme poliisipäällikkö Draperin happamaan omenapuuhun" Kansainvälistä, Punalippua ja muita vallankumouksellisia lauluja. Poliisit viimein luopuivat kulkueen hajoittamisyrityksestä, jonkun heistä sanoessa: "laulakoot niinkauan kuin pysyvät liikkeellä."

Nuoret työläiset tyytyväisiä kokouksen onnistumiseen

Myöhemmällä illalla nuorisoliittolaisia oli kokoontuneena ruokaloihin keskustellen illan tapahtumista, enin osa ollen tyytyväinen mielenosotuksen onnistumiseen. Jotkut kuitenkin olivat tyytymättömiä siitä kun poliisi oli kyennyt häiritsemään puhujia. Joka tapauksessa mielenosotus kuitenkin voidaan pitää onnistuneena, sillä nuorisoliittolaiset kykenivät taas osottamaan Toronton työläisille poliisin raakamaiset menettelyt taistellessaan työläisiä vastaan ja kiinnittämään työläisten huomion taiteluun oikeuksiensa puolesta. Poliisipäällikkö Draper lienee tuntenut tulleensa nolatuksi nuorten työläisten edessä, koska sanomalehtimiehet eivät onnistuneet lypsämään häneltä minkäänlaista lausuntoa, kaikista ponnisteluistaan huolimatta.

Tupakanviljelys Canadassa

OTTAWA, syysk. 6. — Hallituksen maanviljelysviraston tupakkaosaston johtaja tohtori N. T. Nelsonin lausunnon mukaan kasvatetaan Canadassa tupakkaa vuosittain yli 45,000,000 paunaa. Tämä edellyttää Nelsonian lausunnon mukaan, että Canadan on alettava katselemaan tupakkamarkkinoita ulkopuolelta kotimaisen kulutuksen.

Canadassa käytetystä piipputupakasta on noin yksi kolmasosa kotimaista, jotavastoin sikaarit ovat 40 pros. canadalaisia. Canadalaisen tupakan käyttö lisääntyy vuosi vuodelta ja kun maanviljelysvirasto on kiinnittänyt erikoista huomiota tupakankasvattajain valistamiseen laatujen erikoistuttamisessa, niin oletetaan Canadan lähitulevaisuudessa olevan merkityksellisen maailman tupakkaa viljelevien maiden joukossa.

Beaver Laken työläiset protesteeraavat

Asettuvat tukemaan kuudentoista murhasta syytetyn Gastonian lakkolaisen puolustustaistelua

BEAVER LAKE, Ont., syysk. 7. — Tänään pidettiin täällä protestikokous, johon kokoontuneet työläiset osoittivat yksimielisesti tukevansa niiden kuudentoista Gastonian tekstiililakkolaisen puolustustaistelua, jotka ovat tällä kertaa kapitalistisen luokkaoikeuden käsissä murhasyytteessä. Kokous hyväksyi protestiponnen, jossa osotetaan, että murhajuttu näitä työläistovereita vastaan aiheutuu kärjistyvästä luokkataistelusta, kapitalistiluokan, ja tässä tapauksessa eritoten tekstiiliparoonien, hioessa kynsiään musertaakseen työläisten järjestäytymispyrkimykset. Kysymyksessä oleva murhajuttu, jonka käsittely on alkanut Charlottessa, North Carolinassa, suoranaisesti perustuu yleiseen hyökkäykseen työolojen kurjistuttamiseksi ja palkkojen alentamiseksi, korkeampien riistovoittojen keräämiseksi kapitalistiluokalle.

Protestiponsi jossa vaaditaan kysymyksessä olevien tovereiden pikaista ehdonta vapauttamista tullaan lähettämään asianomaiseen paikkaan, North Carolinan valtion kuvernöörille.

Brittiläiset joukot jahtaavat kapinallisia Palestiinassa

LUKUISIA ARABIALAISIA TEURASTETTU TAPAHTUNEIDEN TAISTELUIDEN YHTEYDESSÄ — BRITANNIA LUPAA LUJITTAA OTETTAAN PALESTIINAAN

JERUSALEM, Palestiina, syysk. 7. — Tänne tulleet tiedot kertovat, että kymmenen arabialaista sai surmansa kahakoissa brittiläisten joukkojen kanssa Esdra-elon laaksossa. Lukuisia muita kahakoita ja suurempia taisteluita on sattunut viime päivien aikana, brittiläisten käyttäessä viimeaikaisimpia sotamenetelmiä ja -välineitä, jalka- ja tykkiväkeä sekä lentokoneita, arabialaisia vastaan. Brittiläisten joukkojen taholta ollaan parhaillaan toimeenpanemassa laajaa ajojahtia kapinallisten johtohenkilöiden kiinni saamiseksi, tarkoituksella täten antaa vakava isku vallankumoukselliselle liikkeelle. Kaikki, jotka katsotaan olevan vastuunalaisia tapahtuneisiin "mellakoihin," kuten Palestiinan vallankumousliikettä halutaan nimittää, tullaan pidättämään ja asettamaan brittiläisen toimioistuimen tuomittavaksi.

Britannian ulkoministeriön virallisen tiedonannon mukaan on tilanne tällä kertaa rauhallinen, brittiläisten pistinten ylläpitäessä "järjestystä" lyötyään arabialaiset äskeisissä taisteluissa.

Englanti ei tule muuttamaan sortopolitiikkaansa Palestiinassa

GENEVE, syysk. 7. — Englannin "työväen"-hallituksen ulkoministeri Arthur Henderson selosti tänään Kansainliiton neuvoston edessä, että Britannian toimesta ei tulla muuttamaan ulkopolitiikkaa Palestiinan suhteen. Nykyisin toimitettava tutkimus tilanteesta tulee käsittämään ainoastaan pikaisten pienempien kysymysten ratkaisun, eikä tule koskemaan laajempia kysymyksiä, jotka olisivat yhteydessä varsinaisen Palestiinan suhtautumisen kanssa.

Tilanteen kerrotaan olevan "rauhallisen", brittiläisten joukkojen saatua vallankumouksellisten voimat kontrollinsa alle. Tämä merkitsee kaiken vapaan liikehtimisen tukahduttamista verisiin vainotoimenpiteisiin turvautumalla, joka onkin ollut kautta aikojen Britannian omaksumana menetelmänä siirtokansojensa kurissa pitämisessä.

40,000,000 ihmistä kituu lavantaudissa Kiinan nälkäalueella

Miljoonia uhkaa varma kuolema

NEW YORK, syysk. 5. — Kiinan nälkäalueilla 40,000,000 ihmistä sairastaa lavantautia, ilmoitetaan Kansainvälisen avustuskomissionin sähkösanomassa, joka eilen saapui komissionin Yhdysvaltain osastolle. "Maailmassa ei tällä hetkellä ole aluetta, jossa varma kuolema uhkaa niin montaa ihmistä kuin Kiinan nälkäalueilla, ihmistä, jotka itse eivät ole vähemmässäkään määrässä syyllisiä nykyiseen asemaansa," jatkuu sähkösanoma.

Komissioni yhä vaatii aineellista avustusta, jota tähän mennessä on saapunut verrattain vähän. Miljoonien ihmisten pelastaminen sanotaan jokaisessa tapauksessa olevan liian myöhäistä.

PUHELINLINJA POIKKI MAAN VALMISTUU KAHDEN VUODEN KULUTTUA

Edmonton, syysk. 5. — Jasperissa, Albertassa, juuri pidetyssä Canadan puhelinyhdistyksen vuotuisessa konventsionissa ilmoitettiin edustajille, että ylimaan rakennettava puhelinlinja tulee valmistumaan 2 v. kuluessa. Tämän jälkeen Canadassa voidaan puhelimella saada yhteys kaikkien paikkojen kanssa missä puhelimia on olemassa. Nyt jo on mahdollista puhelinyhteys Atlannin rannikolta useiden länsimaakuntain kanssa, mutta saadakseen yhteyden länsirannikon kanssa täytyy käyttää yhdysvaltalaisia puhelinlaitoksia. Linja tulee maksamaan $10,000,000.

Hamiltonin kommunistisen nuorisoliiton jäsenet viettäneet kansainvälistä nuorisopäivää

HAMILTON, syysk. 7. — Nuorisoliittolaiset viettivät kansainvälistä nuorisopäivää, pitämällä ulkoilmakokouksen Wood-torilla. Puhujat selostivat innostuneelle työläisjoukolle työläisnuorison järjestämisen välttämättömyyttä taistelemaan monen värisiä kapitalistien järjestämiä nuorisoliikkeitä vastaan, kuten isänmaallinen partiopoikaliike ja monenlaiset uskonnolliset nuortentyöläisten yhdistykset ovat. Osottivat kansainvälisen kommunistisen nuorisoliikkeen tärkeyden taistelussa sodanvaaraa vastaan, tuomiten myös Toronton poliisin raakamaisen taistelun työläisiä vastaan. Torilla oli kuulijain joukossa useita salapoliiseja, mutta nämä eivät ryhtyneet häiritsemään kokousta.

TAPPELIJA SAANUT SELKÄÄNSÄ

TORONTO, syysk. 6. — Poliisille hyvin tunnettu tappelija Ned Calrk saapui Dundas-kadun poliisiasemalle valittaen tulleensa pieksettyä 6 miestä käsittävän joukkueen toimesta. Clark selosti asuneensa autiossa talossa erään ijäkkään ranskalaisen metsätyöläisen kanssa, jonka oli tullut tuntemaan aikaisemmen Kapuskasingin ympäristössä työskennellessään metsässä. Kertoi miehellä olleen $100 jota mainitut 6 miestä olivat lähteneet häneltä ryöstämään. Ranskalainen, joka oli ikämies, pakeni kohta huoneesta jättäen Clarkin yksistään tappelemaan 6 miestä vastaan. Clark oli poliisiasemalle saavuttuaan ilman kenkiä ja takkia, valittaen häntä hakatun tyhjillä pulloilla. Kun poliisit kävivät tarkastusmatkalla Clarken osottamassa huoneessa eivät he löytäneet muuta kun Clarkin kengät, takin ja tyhjiä pulloja.

Kaivosmies surmautunut Creightonissa

NIKKELIKAIVANTOJEN UHRILUKU NOUSEE PÄIVÄ PÄIVÄLTÄ KÄRJISTYVÄN RATSIONALISOINNIN KANSSA

Viime torstaina surmautui Creighton-kaivannossa eräs italialainen kaivostyöläinen, jonka nimeä ei ole tiedossa. Onnettomuuden uhri työskenteli n.k. "timperitöissä", jolloin hän horjahti jostain syystä ja putosi kolmesataa jalkaa alas "reisinkiä". Joskin lähempiä tietoja puuttuu, kerrotaan hänen saaneen surmansa heti paikalla.

Hänen uskotaan olleen perheettömän miehen.

Tällaiset, yhä uusiutuvat tapahtumat, jotka on laskettava suoranaisesti teholstetun riistännön ja hiestytyksen kontolle, velvoittavat kaivostyöläisiä yhä voimakkaammin järjestymään ja rakentamaan oman taistelevan järjestönsä.

Kapina Ranskan laivastossa

14 MERISOTILASTA TELOTETTU RANGAISTUKSEKSI

PARIISI, syysk. 7. — Kommunistilehti L'Humanite ilmoittaa, että Kiinan vesille matkalla olleella risteilijällä ja amiraalin lippulaivalla "Waldeck Rouseaulla" on tapahtunut kapina. Sotalaiva läksi Toulonista kolmisen viikkoa sitten ja ennenkuin laiva läksikään liikkeelle, merisotilaat protesteerasivat ankarasti kun he kuulivat että Ranskan merivoimia vahvistetaan Kiinan vesillä Kiinan ja Neuvostoliiton suhteiden kärjistymisen takia. Johtajat vangittiin.

Seurauksena epäinhimillisestä työstä, troopillisesta kuumuudesta ja huonosta ravinnosta, kulkutauti puhkesi laivalla ja 19 merisotilasta kuoli. Laiva otti polttoaineita Colombosta, jossa sotilaat pakotettiin työskentelemään kolme päivää, ilman nukkumista. Epätoivoon joutuneet sotilaat kapinoivat. Kapina nujerrettiin ennenkuulumattomalla julmuudella ja 14 merisotilasta ammuttiin. Kapinan laajuus selvenee rangaistuslistasta, joka on juuri julkaistu. Suuri määrä lämmittäjiä ja muuta miehistöä on tuomittu vankeuteen.

Ranskan-Italian välit kiristyvät

Fascistilehdet lietsovat vihamielistä mielialaa epävirallisesti Nicen pommitapauksen johdosta

ROOMA, Italia, syysk. 7. — Siitä huolimatta, että Italian hallitus ei ole virallisesti ryhtynyt toimenpiteisiin Nilessa, Ranskassa, tapahtuneen pommitapauksen johdosta, jossa italialaisia entisiä sotilaita menetti henkensä, pommin heitettäessä heitä kohti, on fascistilehdistö ryhtynyt lietsomaan vihamielisyyttä Ranskaa kohtaan. Ranskan hallituksen väitetään olevan epäsuoranaisesti osallisen tähän tekoon, jonka selostetaan olevan alunperin tarkoitetun provosoimaan suhteitten kiristymistä Italian ja Ranskan kesken. Tällaiseen johtopäätökseen tullaan sen johdosta, kun Ranskassa tällä kertaa on suuria määriä sellaisia sekalaisia aineksia, jotka ovat joutuneet pakenemaan italialaista fascistidiktatuuria.

Yleensä tunnetaan, että italialainen lehdistö on läheisesti hallituksen kontrollin alaisena, ja tämä ranskalaisvastainen hyökkäys on niinollen suuresta merkityksestä, kuvaten mahdollista Italian ulkopolitiikan muutosta Ranskaan nähden.

Kommunistivaino Puolassa

Raskaita luokkatuomioita mätkitty nuorille työläisille

WARSOVA, syysk. 7. — Sosnovecin piirioikeus on tuominnut kaksi nuorta työläistä vankilaan siksi, kun heidän otaksuttiin olevan Puolan kommunistipuolueen jäseniä. M. Sliwe tuomittiin kahdeksi vuodeksi ja M. Bartnik kolmeksi vuodeksi vankilaan.

Rauhaa "turvataisiin" sopimuksia tiukentamalla

Pasifistista ilveilyä jatketaan jaarittelemalla sopimuksien tiukentamisesta

GENEVA, syysk. 7. — Tänään tehtiin Kansainliiton neuvostolle ehdotus Suurbritannian edustaja Arthur Hendersonin toimesta, jonka mukaan tulisi tiukentaa Kansainliiton sopimusta, jonka jokainen Kansainliittoon kuuluva maa on allekirjoittanut. Tämän sopimuksen selostetaan sallivan yksityisen sodan käymisen jotain toista maata vastaan, joskin sen pitäisi olla asiapaperin, joka pyrkii ehkäisemään sodankäynnin. Henderson selosti tilanteen vaativan pikaista korjausta tähän, sillä tämä tokumentti on jälellä Kellogginkin sopimuksesta, joka laadittiin myöhemmin ja "joka tekee sodat laittomaksi."

Koko tämä jaarittelu on kavalaa ilveilyä, jonka tarkoituksena on johtaa työläisjoukkoja käsittämään todellisen tilanteen väärin. Tulevan sodan läheisyyttä pyritään salaamaan kaikin mahdollisin keinoin. Työläiset tulevat kuitenkin päivä päivältä valveutumaan, nähdessään kapitalistiset maat kuumeisesti valmentautumassa tulevia taisteluita varten.

Kiina harjoittaa terrorivaltaa Neuvostoliiton alamaisia kohtaan

Kiinalaiset pyövelit kiduttaneet ja telottaneet Kiinan alueella olevia venäläisiä — Tuhansia ahdettu likaisiin ja tautisiin leireihin

MOSKOVA, syysk. 7. — Neuvostoliiton ulkoministeriö eilen antoi lausuntonsa, selostaen sitä ennenkuulumatonta kohtelua, jonka alaiseksi Neuvostoliiton alamaiset ovat joutuneet kiinalaisten pyövelien käsissä. Porvarilliset uutislähteet kertovat Neuvostoliiton pyytäneen Kiinassa olevaa Saksan lähetystöä toimimaan venäläisten etujen silmälläpitämiseksi konsulaattiensa kautta. Saksan selostetaan lupautuneen täten toimimaan.

Neuvostoliiton ulkoministeriö osoitti olevansa pakoitettu ryhtymään vakavimpiin toimenpiteisiin ellei Kiinan taholta keskeytetä nykyistä terrorivaltaa. Kiinalaiset valkopyövelit ovat muiden ilkitöidensä ohella kiduttaneet ja murhanneet Kiinan alueella asuvia Neuvostoliiton alamaisia. Tuhansia venäläisiä on suljettu likaisiin leireihin, jossa taudit ja kuolema tekevät tuhoaan onnettomien pidätettyjen keskuudessa. Venäläisiä kerrotaan pidetyn kahleissa, pidetyn täydelleen erossa ulkomaailmasta ja heidän perheensä ajetun ulos kodeistaan oman onnensa nojaan.

Kaikki nämä häikäilemättömät edesottamiset ovat osoituksena siitä, että Kiina tällä kertaa on ainoastaan sotaa provosoimassa, pysähtymättä mihinkään keinoihin saavuttaakseen tämän päämäärän. Kiinalaiset pyövelit, toimiessaan imperialistivaltain puskurina, ovat omaksuneet menetelmiä toisensa perästä, jotka jo olisivat ajaneet Neuvostoliiton sotajalalle, ellei tämä olisi ehdottomasti valmis tekemään kaikkensa sodan välttämiseksi. Neuvostovalta on todellakin todennut haluavansa rauhaa, mutta yhä uusiintuvat ennenkuulumattoman häikäilemättömät hyökkäykset Neuvostoliittoa ja sen alamaisia vastaan tulevat lopulta pakoittamaan tämän ryhtymään vakavampiin toimenpiteisiin.

Kiina banzaa vastaan neuvottelujen suhteen

GENEVE, syysk. 7. — Luotettavista kiinalaisista lähteistä eilen annettiin tietää, että vieläkään ei ole mitään lopullista suunnitelmaa uusien neuvottelujen alkamisesta Neuvostoliiton kanssa. Neuvostoliitto on tehnyt lukuisia yrityksiä tämän rautatieselkkauksen selvittämiseksi, mutta Kiinan taholta on alati vastaan hangattu, sen ilmeisestikin koettaessa välttää mahdollista sovinnon tietä. Jos tällaisiin neuvotteluihin ryhdytään, ollaan täällä siinä vakaumuksessa, että ne tullaan pitämään Europassa, jossain "puolueettomassa" maassa.

Lisää vangitsemisia toimitettu

MOSKOVA, syysk. 7. — Viimeisimpien tietojen mukaan on Kiinan itäisen rautatien selkkauksien yhteydessä vangittu kiinalaisten viranomaisten toimesta noin 300 neuvostokansalaista jo aikaisemmin pidätettyjen lisäksi. Heidät on heti viety vankien keskitysleireille säilytettäväksi. Kansajoukkojen keskuudessa vallitsee suunnaton suuttumus täällä.

Murskaantui kahden kuorma-auton väliin

HAMILTON, syysk. 7. — William Gill, St. Lawrence Transport-yhtiön palveluksessa ollut 33 vuoden ikäinen työläine,n surmaantui kamalalla tavalla murskaantumalla kahden kuorma-auton väliin, kun kuorma-auton, jota hän yritti panna käyntiin velvistä, vaihderattaat sattuivat olemaan lähtöasennossa. Kuorma-autot olivat tallissa ja Gill työskenteli niiden välissä, pannen toisen niistä käyntiin seurauksella, että hän laahaantui kadulle noin 100 jalan etäisyyteen tallista, ollen vielä hengissä kun toiset työläiset auttoivat hänet ylös onnettomuuspaikasta mutta kuoli matkalla sairaalaan.

Oikeudenkäynti Gastonian lakkolaisia vastaan muodostuu katkeraksi ilveilyksi

MYLLYPAROONIEN PALKKAAMAT "TODISTAJAT" TODISTAVAT SYYTETTYJÄ VASTAAN, KAPITALISTISEN LUOKKAOIKEUDEN OLLESSA KUKASSAAN

CHARLOTTE, N. C., syysk. 6. — Etelävaltioiden historian huomatuimmassa oikeustaistelussa, n.k. Gastonian syytettyjen jutussa on todistajain kuulustelu alkanut. Heti ensimäisen todistajan kuulustelu uudelleen osoitti, että syytettyjen ja syyttäjäin välillä vallitsee jyrkkä luokkajako ja 16 syytettyä uhkaa sähkötuoli vain siksi, että he ovat lakkotaistelussa uskaltaneet nousta puolustamaan lakkolaisia, heidän vaimojaan ja lapsiaan mielivaltaisesti esiintyviltä tehtailijain palkkamilta pyssyhurtilta.

Entinen poliisi todistaa

Syyttäjät kutsuivat ensimäiseksi todistajakseen A. J. Roach nimisen miehen, joka on Gastonian entinen poliisi. Lakkolaisten telttakylään kesäk. 7 p:nä tehtyyn hyökkäykseen hän oli ottanut osaa poliisipäällikkö O. F. Aderholtin kutsumana. Seuranneessa kahakassa Aderholt sai surmansa, jonka johdosta 16 työläistä ja organiseeraajaa on nyt syytettynä.

Poliisi Roach luonnollisesti antoi syyttäjille edullisen "todistuksen". Hän kertoi, että kun he poliisipäällikkö Aderholtin johdolla lähenivät lakkolaisten teltta-asutusta, tapasivat he ensimäiseksi lakkolaisten neljä vahtia, jotka kielsivät heitä tunkeutumasta lakkolaisten teltta-asutuksen alueelle. He eivät ottaneet huomioon vahtien varoitusta, vaan etenivät telttakylään, josta ensimäiseksi ammuttiin kivääreillä. Hän (Roach) ampui yhden laukauksen, jonka jälkeen häneltä ammuttiin pistooli kädestä. Tällöin Roach sanoi "menettäneensä tajuntansa".

Ristikuulustelussa

Puolustuksen lakimies Arthur Garfield Hayes asetti Roachin ristikuulustelun alaiseksi. Hayes kysyi, eikö ollut totta, että Roach ja eräs toinen apulaissheriffi, Tom Gilbert, olivat juovuksissa iltapäivällä samana päivänä, jolloinka hyökkäys telttakylään tehtiin ja että he olivat juovuksissa vielä illallakin.

Roach myönsi, että hän on nytkin syytettynä juopumuksesta. Yritti kuitenkin vakuuttaa, että hän oli "selvä" telttakylään hyökätessä. Myönsi hyökkäyksessä pistooli kädessä ajaneensa takaa erästä lakkolaista "joka oli heittänyt Gilbertiä pullolla."

"Moraali-todistajat"

Syyttäjän kutsumana todistivat useat henkilöt Roachilla olevan "hyvän moraalin". Muuten kuvannollista, että näiden "moraalitodistajain" joukossa oli yksi baptistisen kirkkokunnan pappi, yksi henkivakuutusagentti ja yksi kauppias.

Puolustuksen todistajia ei vielä kuulusteltu, mutta puolustuksella ilmoitetaan olevan useita todistajia siitä, että Roach oli humalassa telttakylään hyökätessä. Jutun käsittelyn yhteydessä tullaan kuulustelemaan useita satoja todistajia.

Duhoboorit taas mielenosotuksella poliiseja vastaan

Poliisit käyttäneet väkivaltaa kulkueen hajottamiseksi

NELSON, B. C., syysk. 7. — Poliisit vangitsivat hiljattain suuren joukon alastomia duhobooreja Nelsonin kauppalan lähellä. Duhoboorit kieltääntyivät pukemasta vaatteita päällensä, joten poliisit olivat pakotetut hankkimaan kuorma-autoja ja ajamaan heidät alastomina vankilaan. Eilen iltapäivällä pitivät duhoboorit mielenosotuksen vankilaan vietyjen puolesta. Noin 250 käsittävä joukkue, johon sisältyi lukuisasti naisia ja lapsia marssi Nelsonin valtakatua, päästen kauppalan keskustaan, jossa he kohtasivat katusulun, joka oli muodostettu kuorma- ja matkustaja-autoista. Duhoboorit selvittivät olevansa matkalla vankilaan tovereittensa luokse. Palokunta oli varustettu tulipalonsammutuslaitteilla hajottaakseen kulkueen, mutta palokunnan päällikkö kieltääntyi käyttämästä vesiletkuja joukkoa vastaan kun joukkueessa oli suuri joukko naisia ja lapsia. Poliisit eivät kuitenkaan häikäilleet käyttää väkivaltaa. Useita joukkueen johtajia pieksettiin ja yhdeltä naiselta murtui reisiluu. Otti toista tuntia ennen kun poliisit saivat joukkueen ajettua noin seitsemän katuneliön välin, saadakseen heidät ulkopuolelle kauppalan rajain.

Mielenosotukset uusiintuneet Saskatchewanissa

KAMSACK, Sask., syysk. 7. — Aikaisemmin kesällä panivat duhoboorit tässä kauppalassa toimeen sotavastaisia mielenosotuksia, saattaen koko kauppalan asukkaat kauhun valtaan. Eilen yritti noin 200 henkilöä käsittävä joukkue, suurelta osalta naisia ja lapsia, kulkea Kamsackin kauppalan läpi, selvittäen olevansa matkalla Nelsoniin. Ratsupoliisit kuitenkin pakottivat joukkueen palaamaan takasin, käyttäen raakamaisesti piiskoja ja kapuloita. Tuhansia ihmisiä oli seuraamassa poliisien villiä hyökkäystä joukkueen kimppuun, useita kerrotaan loukkaantuneen.

Yhdysvaltalaiset sotilaslentäjät vierailleet Torontossa

TORONTO, syysk. 6. — Yhdeksäntoista sotilaslentokonetta vieraili Torontossa eilen, Canadan kansallisen näyttelyn ilmailupäivän juhlissa. Lentokoneet esiintyivät sotilaallisessa järjestyksessä, kiertäen kaupungin, majuri Ralph Roicen komennon alaisena, laskien Leasiden ilmailukentälle 10.54 a.p. Tämä on vain Canadalle esimakua osottaen mitä Yhdysvallat ovat kykenevät tekemään sodan sattuessa Englannin ja Yhdysvaltain välillä.

Uusimallinen moottori lentokoneissa käyttöä varten

Tulisi poistamaan tavanmukaiset sylinterimännät käytännöstä

OKLAHOMACITY, syysk. 7. — Eräs täkäläinen lentokoneinsinööri selostaa keksineensä uuden mullistavan moottorikeksinnön, joka tulisi asettamaan lentokonemoottorit aivan uudelle perustalle, jos se osoittautuu käytännölliseksi. Uudenlainen moottori tulisi hylkäämään tähän saakka kaikissa polttomoottoreissa käytännössä olleet sylinterimännät, joitten tilalle asetettaisiin aivan kokonaisuudessaan uusi laite. Keksinnön selostaa keksijä Frank Gough toimivan nelisylinterisen moottorin perusteilla, omaten ainoastaan yhden sylinterin, jossa on neljä polttokammiota ja sylinterin sisällä heiluva metallisiipi. Polttoaine syttyy vuorotellen jokaisessa kammiossa pakoittaen liikkuvan siiven saamaan nopean heilumaliikkeen, josta voima johdetaan pyörivään liikkeeseen moottorin voima-akseliin.

Keksijä selostaa voivansa rakentaa 150 naulaa painavan moottorin, joka kehittää 200 hevosvoimaa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oma äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PÄIVIÖ.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Ammattoerollmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen alottajen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Kaksi tämän hetken tärkeätä tehtävää

Luokkataistelussa yleensä, mutta varsinkin sen erikoisissa kärjistymis- ja terävöitysmiskohdissa, jollainen nykyään vallitsee, nousee taistelutilanteen kehityksestä tärkeitä hetken tehtäviä, joiden suorittamisesta mitä suuremmassa määrin riippuu työläisten vallankumouksellisen taistelun menestyksellinen jatkaminen ja joiden suorittamista näin ollen ei voida eikä saa sivuuttaa. Luokkataistelu Canadassa, jonka nykyistä kärjistymistä ei voida kieltää, on nyt kehittynyt pisteeseen, jossa tällaisina tarmokasta ja tehokasta suorittamista vaativina hetken tehtävinä on torontolaista poliisihirmuvaltaa vastaan käytävän taistelun laajentaminen koko maata käsittäväksi (kuten näillä palstoilla viime torstaina selostettiin) ja Canadan luokkatietoisten ja taistelumielisten työläisten ainoan englanninkielisen äänenkannattajan, valistajan ja järjestäjän tukeminen.

Poliisihirmuvalta työväenliikkeen taistelevaa osaa ja sen vallankumouksellista johtajaa, kommunistipuoluetta, vastaan Torontossa on osa Canadan kapitalistiluokan hyökkäyksessä tämän maan työläisten taisteluliikettä vastaan. Taistelu työläisten kokoontumis- puhe- ja painovapaudesta Torontossa on taistelua näiden oikeuksien säilyttämisestä koko maassa. Torontolaisen poliisihirmuvallan torjumisella torjutaan sen laajenemista muille paikkakunnille ja turvataan työläisten alkeellisimpia "oikeuksia", kokoontumis-, puhe- ja painovapautta. Tämän takia on kautta maan koottava työläiset kaduille osottamaan mieltään Toronton poliisiterroria vastaan ja moraalisesti ja aineellisesti tukemaan torontolaisia tovereita, joista useita on vangittu ja raahattu kapitalistien luokkaoikeuteen.

Toisena tämän hetken tärkeänä tehtävänä on Canadan työläisten taistelevan englanninkielisen lehden Workerin tukeminen. Canadan kapitalistit ja näiden palkkakätyrit vihaavat ja pelkäävät Worker-lehteä yhtä paljo kuin kommunistipuoluetta, jonka äänenkannattaja se on. Toronton poliisit takavarikoivat sen syyskuun seitsemännen päivän numeron painajalta ja ovat "kapinallisuus"-syytöksen nostamisella ja uhkauksilla pelotelleet torontolaiset kirjapainoliikkeet kieltäytymään sen painamisesta. Mutta Worker-lehden julkaiseminen, joka on nyt tärkeämpää kuin milloinkaan ennen, tulee jatkumaan. Kun imperialistinen kapitalistimaailma valmistelee sotahyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan ja kun fascistista hirmuvaltaa käytetään työläisiä vastaan, eivät Canadan vallankumoukselliset työläiset voi luopua äänenkannattajastaan. He tulevat yhä tarmokkaammin ponnistelemaan sen tukemiseksi rahallisella avustamisella ja uusien lukijain värväämisellä.

Kaikkialla toimeen näiden kahden tärkeän tehtävän suorittamiseksi!

Kominternin taistelu oikeistolaisia ja sovittelijoita vastaan

Nykyisissä olosuhteissa käsittää kommunistipuolueitten päävaaran se tosiasia, että ne (taikka jotkut niistä) saattavat raahustaa vallankumouksellisen etenemisen jäljessä (kuten Saksan Kommunistipuolue teki 1923 Brandlerin ja Thalheimerin johdolla), lausutaan Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pää-äänenkannattaja Pravdan johtavassa kirjoituksessa Kommunistisen kansainvälisen toimeenpanevan komitean kymmenennen täys'istunnon työstä ja päätöksistä. Tämän vuoksi on tehtävä päästä irtautumaan oikeistosyrjäpyrkimyksistä ja niitten kanssa sovittelevista tendensseistä, jotka Kuudes Maailmankongressi asetti huomion keskiöksi, sitäkin pakottavampi. Tällä hetkellä käsittää se kysymyksen puhdistaa kommunistipuolueet tapausten hännässä raahustavista poliitikoista, opportunistisista, puolittain sosialidemokraattisista elementeistä, jotka eivät näe kypsyvää vallankumouksellista etenemistä (taikka ovat kykenemättömiä sitä näkemään), jotka eivät kykene työväenluokkaa johtamaan tulossaolevissa vallankumouksellisissa taisteluissa, jotka laskevat aseensa kapitalismin ja sosialidemokratian edessä ja jotka alkavat meidän puolueissamme esittää vihollisen voimain sisäisen asioitsijan roolia.

Kommunistisen Internationalen sisäisessä elämässä on tuskin mikään ajanjakso ollut niin täynnä tapauksia kuin aikakausi Kuudennen Maailmankongressin jälkeen. Sitä luonnehtii toisaalta kommunistipuolueitten voimistuminen ja sisäinen yhtenäistyminen ja yhtäaikaisesti tapahtuva opportunistisista aineksista puhdistuminen ja toisaalta puoluejohdon tiivistyminen Kuudennen Kongressin bolshevikisella linjalla. Saksan, Tshekko-Slovakian, Amerikan, Ranskan ja Puolan kommunistipuolueet ovat mitä voimakkaimmin olleet tämän prosessin alaisuudessa. Mutta meidän puolueittemme joukossa on myöskin useita, joissa tämä prosessi on joko vasta aivan alussa, taikka joissa tämä prosessi ei vielä ole edes alkanutkaan. Plenumi painosti välttämättömänä kohdistaa väajäämätön taistelu oikeistolaisia ja niitten kanssa sovittelevia aineksia vastaan Kominternin jaostoissa.

Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan Komitean Plenumi teki poliittisen ja taloudellisen tilintasauksen koko ajanjaksosta siten Kuudennen Maailmankongressin. Tämän ajanjakson rikkaitten kokemuksien pohjalla Plenumi julisti tuomion oikeistolaisista aineksista, joista osa on Kominternin ulkopuolella, kun taasen osa niistä on matkalla Kominternin pulkopuolelle. Näitten ainesten asema ei enää ole taktillinen syrjäpyrkimys. Kuten on ollut asianlaita trotskilaisuuden kanssa, niin mielipide-eroavaisuudet oikeistolaisten ja Kommunistisen Internationalen välillä ovat tulemassa ohjelmallisiksi erimielisyyksiksi. Oikeistolaisten linja on tulemassa useissa puolueissa yhteensovelttamattomaksi Kominternin jäsenyyden kanssa. Rinnan näitten ainesten kanssa on kehittymässä toinen — oikeistolaisten kanssa sovittelevien ja horjuvien ainesten — oikeistopyrkimysten prosessi, ainesten, jotka aivan äskeiseen ajanjaksoon asti eivät voineet linjassaan yhtyä vastustamaan Kuudennen Kongressin linjaa, ainesten, jotka yrittivät salata mielipide-eroavaisuuttaan Kominternin kanssa, puolustivat oikeistolaisia salatussa, pelkurimaisessa muodossa, mutta eivät ole olleet tohtineet solidarisoitua niitten kanssa.

Nämä ainekset ovat nyt ottamassa oikeistolaisten tyhjäksi jättämän paikan. Niitten virheistään ja syrjäpyrkimyksistään itsepintainen kiinnipitäminen, niitten kapitalistisen stabilisation horjuvaisuuden ja mädännäisyyden kieltäminen, sen sisäisten ristiriitojen verhoaminen, niitten politiikka häärittä vallankumouksellista joukkotoiminnoista, jotta kommunistiset puolueet järjestävät (Saksan sovittelijoitten suhtautuminen toukokuun tapauksiin) tulee varmaistikin johtamaan ne sinne, minne oikeistolaiset jo ovat päässeet, s.o. ulkopuolelle kommunististen liikkeen.

Maanviljelijät imperialismin aikana

Kirj. A. T. H.

Kun lännen farmarit parhaillaan korjaavat satoa; kun neljä "hyvinvoinnin" vuotta on ollut ja mennyt; kun farmarit ovat kyntäneet, kylväneet ja korjaavat nyt pienemmän sadon; kun osuustoimintamiehet arvelevat voivansa harjoittaa "osuustoimintaa" sydämensä kyllyydeksi, niin me huomaamme, että länsi-Canadan farmareita uhkaa kapitalismi naulata kiinnitysvelkain hirsipuuhun. Tässä tilanteessa on syytä kiinnittää erikoista huomiota maanviljelijäin probleemeihin. Seuraavissa kirjoituksissa yritetään selostaa kuinka kapitalismi sortaa ja riistää maanviljelijäväestöä ja kuinka maanviljelijäin rintama voidaan kohdistaa kapitalismia ja kapitalistista valtiota vastaan.

Kun on ollut työväenliikkeen nimellä kulkevien eräiden ainesten (tuplajuulaisten ja sosdemien) harhaanjohtava suhtautuminen sekoittamassa teollisuustyöväestön suhtautumista maanviljelijöihin, niin on syytä ensiksikin lausua, että nykyinen aikakausi on ominainen lukemattoman monista kysymyksistä maatalouden alalla, jolla kaikilla on vissi kiinnekohtansa vallitsevaan yhteiskunnalliseen järjestelmään ja valtioon. Nykyinen kapitalistinen järjestelmä ei maatalouden alalla riipu yksinomaan maanomistuksen ja käytön muodoista, vaan se alistaa kaikkinaiset muodot ja suhteet vaikutusvaltansa alle. Imperialismin aikana ylinnä kaiken vallitsee rahamiesten ja pankkiirien kontrolli, ulottuen yhtähyvin teollisuuteen kuin maatalouteenkin. Finanssikapitalistit kontrolloivat valtion, käyttäen sitä oman luokkansa tarkoituksiin, toisia luokkia, maanviljelijöitä ja työläisiä vastaan.

I.

Maanviljelijäin luokkaerittely

Maanviljelijäin luokkaa on jatkuvasti yritetty tulkita yhtenäiseksi joukoksi, jolla olisi samat edut ajettavana niin hyvin taloudellisella kuin poliittisella alalla. Mutta kun katselemme erinäisten maanviljelevien kansankerroksien asemaa; niin me havaitsemme että tosiasiat puhuvat vallan päinvastaista. Maataviljelevä väestö ja maatalouden työntekijät muodostavat hyvinkin kirjavan kokoomuksen, jonka voimme eritellä seuraavasti:

1) Maatalouden palkkatyöläiset, jotka myyvät työvoimaansa maatyöhön samoin kuin teollisuuteenkin.

2) Pienviljelijät (kantofarmarit) ovat kokonaan toisenlaisessa asemassa kuin suurmaanviljelijät. Ontarion ja itäisten maakuntien pienviljelijät tuottavat vain nimeksi markkinoita varten. Heidän perheensä asuvat "perunamaan ääressä". Itse he käyvät ansiotöissä ulkopuolella, kesät farmeilla, talvet metsätöissä, kaivannoissa taikka tehdastöissä. Heillä on perinnäistapoja ja kiinnekohtia teollisuustyöväestön kanssa.

3) Aavikkomaakuntien pienviljelijä, joka nimellisesti omistaa maata, ja vuokraviljelijä, joka ei omista maata, ovat vähän toisenlaisessa asemassa. He tuottavat markkinoita varten, ollen riippuvaisia maanomistajista, pankkiireista, rautatieyhtiöistä, viljakeinottelijoista jne.

Tämä maanviljelijäin kerros käsittää valtaisan osan Canadan maanviljelijöistä ja sen lukumäärä lisääntyy.

Vuokraviljelijöillä ei ole tuloja omistuksesta, sillä he eivät omista muuta kuin työvoimansa, kuten teollisuuden palkkatyöväestökin ja saavat työstään pienen osuuden toimeentuloaan varten. Vuokraviljelijän osuuteen vaikuttaa vuodentulon runsaus. Hyvänä satovuotena hän saa vähäsen enemmän, ehkäpä enemmän kuin teollisuustyöläinen, mutta huonona satovuotena ei senkään vertaa kuin teollisuuden palkkatyöläinen, riippuen hänen osuutensa myös hinnoista. Vuokraviljelijäin yhteiskunnallinen asema on hyvin epävakaa. He ovat maanviljelijäin riistetyin osa.

4) Seuraavan maanviljelijäluokan kerroksen muodostavat n.s. itsenäiset, keskivarakkaat maanviljelijät. Tällainen tarkoittamamme keskivarakas farmari on työtätekevä farmari. Hänellä ei ole vuokramaksua maanomistajille tai maita omistaville pankeille, mutta hän on kuitenkin riippuvainen riistännästä. Hän elää puristetussa asemassa. Hän on taipuisia luottamaan pikkureformeihin ja aina altis lyöttäytymään porvarillisten puolueiden kelkkaan, pienten parannusten toivossa ja niiden vaali- y.m. lupauksiin luottaen. Tämän kerroksen vähäinenkin itsenäisyys häviää kuitenkin vähitellen ja sen ainekset joutuvat kannattamaan teollisuustyöväkeä ja maatalouden köyhälistöäkin, varsinkin jos näiden puolelta ilmaantuu järjestettyä liikehtimistä.

5) Sitten suurfarmarit. Suurfarmari ei ole työtätekevä farmari, vaan teettää työt palkkalaisilla. Hän omaa yksilöllisen, porvarillisen maailmankatsomuksen ja luottaa nykyiseen yhteiskuntajärjestelmään. Voi kapinoida kuitenkin räikeimpiä itseensä kohdistuvia nurinkurisuuksia vastaan, kuten veroja, rahtimaksuja, korkokantaa, tehtailijoita suosivia suojelustulleja j. n. e. vastaan.

(Jatk.)

Marioninkin lakkotaistelu jyrkistyy

North Carolinassa Marionin ja Clinchfieldin kutomoiden lakkotaistelu, joka alkoi muutamia viikkoja sitten, näyttää kehittyvän yhä militanttisemmaksi huolimatta siitä, vaikka A. F. L:n johtomiehet koettavat estää sitä, kirjottaa toverilehti Eteenpäin ja jatkaa: Kohta lakon puhkeamisen jälkeen ovat uniobyrokraatit koettaneet saada sovintoa aikaan ja jopa kerran ilmoitettiin sellainen osittaisesti saadunkin, mutta siitä huolimatta lakko yhä jatkuu, sillä työläiset ovat päättäväisesti kieltäytyneet hyväksymästä alentavia sovintoehtoja. Kuvernöörin edustajana kuitenkin eräs ent. tuomari Townsend pyrkii heiromaan sovintoa ja A. F. L:n johtajat olisivat valmiit melkeimpä minkälaiseen sovintoon tahansa, mutta kutomoyhtiöt ovat härkäpäisiä ja taipumattomia sovintoon, vaikka heiltä ei vaadita mitään muuta myönnytyksiä kuin että lakkolaisia työhönpaluun jälkeen ei asetettaisi boikotuksen alaisiksi. Sen sijaan taistelevat työläiset kulkevat vasemmalle ja antavat tunnustuksen National Textile Workers Union jyrkemmille taistelutavoille. Se on seikka, joka järkyttää uniobyrokraatteja enempi kuin mikään muu. Heille ei voi olla mikään suurempi kauhistus kuin on työläisten kasvanut taistelumielisyys. Sen sijaan kutomoyhtiöt käyttävät häikäilemättömiä keinoja murtaakseen työläisten taistelun selkärangan. Niiden toimesta on jo valmistettu dynamiitti-juttu, jonka perusteella koetetaan raivata taisteluhenkisimpiä työläisiä pois lakkolaisten riveistä. Se merkitsee sitä, että lakkoa olisi pyrittävä laajentamaan ja saamaan yhä militanttisemmaksi. Mutta A. F. L:n herrat eivät sitä tahdo, josta johtuukin ristiriita heidän ja taistelevain työläisten välillä.

Vaikka Marionin lakko jatkuu ja vaikka se pyrkii saamaan yhä militanttisemman luonteen, ei siellä ole työläisillä vielä sitä hätää kuin Gastoniassa, missä lakkotaistelu on kestänyt jo puolisen vuotta. Sentähden pääasiallisin avustustoiminta olisi vielä kohdistettava etupäässä Gastoniaan. Se on tarpeellista sitäkin suuremmalla syyllä, koska Gastonian lakkolaisten takana ei ole mitään sellaista järjestöä, jolla olisi miljoonien dollarien rahastoja pankeissa (jos National Textile Workers Uniolla sellaisia olisi, niitä epäilemättä käytettäisi lakkolaisten avustamiseen). Gastonian lakkolaisten asia siis riippuu työläisten suoranaisesta avustuksesta. Sitä on yhä voimistettava.

Fascistinen Puola vaikeuksineen

15 vuotta sitten, elokuussa v. 1914, Pilsudskin ensimäiset vapaaehtoiset legionaosastot taistelivat keskusvaltojen leirissä tsaristista Venäjää vastaan. Legionalaiset — ylioppilaat, kymnasistit, työläisnuorukaiset — uskoivat, että he tulevat vuodattamaan verensä ei ainoastaan Puolan vapauttamiseksi sorrosta, vaan myös Puolan kansallisvaltion luomisen puolesta. "Puolan sotajoukkojen ylipäällikkö" Pilsudski ei suotta silloin julistanut manifestissaan Puolan kansalle: "Puolan armeijan iskujoukot ovat astuneet Puolan valtakunnan alueelle, valloittaen sen... Puolan kansan nimessä, joka verellään ja hiellään on tehnyt sen hedelmälliseksi ja rikkaaksi."

Ei tarvinne todistella, että nykyisen Puolan todellisena isäntänä ei ole kansa, vaan puolalaiset pankkiirit, tilanherrat ja tehdaskapitalistit. Istuttuaan kolmisen vuotta vallassa pilsudskilaiset lopullisesti hautasivat "legendan Pilsudskista". Hänen diktatuurinsa osoittautui suurpääoman diktatuuriksi. Legionilaisten viimeinen edustajakokous pidettiin jatkuvan yhteenkasvamisen merkeissä teollisuus- ja agraaripääoman kanssa.

Työläiset ja talonpojat ovat jo aikoja sitten kääntäneet pilsudskilaisille selkänsä. Puolan nykyiset hallitsevat piirit nojaavat porvaristoon. Kaikki ponnistelut kohdistuvat vain tämän perustan lujittamiseen. Pilsudskilaisten äskettäin pitämät neuvottelut kansallisdemokraattisen puolueen edustajien kanssa parhaiten kuvaavat hallituskoplan heikkouden. Ja jotta hallitus ei menettäisi suurmaanviljelijäin kannatusta, on se myöntänyt näille viljan vientioikeuden, vaikka tämä toimenpide kohottaa suurten joukkojen käyttämien elintarpeiden hintoja.

Maan taloudellinen tila on vaikea. Perussyy on siinä, että tärkeintä osaa talouselämässä näyttelevät kivihiili- ja tekstiiliteollisuusalat, jotka jo kauan ovat kansainvälisessä mittakaavassa eläneet kriisikautta. Luotontarve maassa suurenee. Kauppataso pysyy edelleen passiivisena.

Kaikki nämä taloudelliset vaikeudet voimistuttavat toisaalta hyökkäystä työväenluokkaa vastaan, toisaalta pakottavat myymään ulkolaiselle pääomalle maan luonnonrikkauksia. Juuri tällä hetkellä pilsudskilaiset neuvottelevat ulkolaisten kapitalistiryhmien kanssa kansantalouden tärkeimpien alojen — sähköteollisuuden ja rautateiden rakennustöiden — luovuttamisesta konsessionisopimuksilla ulkolaisille sekä maatalouspankin perustamisesta (emisionipankin hallinnossa on jo kauan istunut ulkolaisen pääoman edustajia).

Ulkopolitiikan alalla ei koskaan Puolan voimattomuus ja sen täydellinen alistuvaisuus suurten imperialististen rosvovaltioiden politiikkaan ole ilmennyt niin selvästi kuin juuri olleessa Haagin konferenssissa. Puolan vaatimus päästä osalliseksi sotakorvaus- ja Reinin alueen evakuoimiskysymyksen ratkaisemiseen hyljättiin. Porvarillinen ja sosialidemokraattinen lehdistö kirjoittaa levottomassa äänilajissa Puolan tappiosta kansainvälisellä areenalla.

Kirkland Laken uutisia

Lindforssit palasivat takaisin Torontosta tiistaina t.k. 3 p. kaksiviikkoiselta matkaltaan ja Poitiainen heidän mukanaan. Kertoivat olleen hauskaa, saivat nähdä sen kauneudesta kuuluisan Niagaran putouksen ja ne ympäristöt.

Aili ja Lasse Laakso ovat myöskin tulleet jo takaisin näyttelyistä, joten toivomme että syyskaudella toiminta vilkastuu kun otetaan kaikin oikein tositarmolla yhteistyöhön osaa.

T.k. 1 p. esitettiin uuden johtajan avajaisnäytäntönä "Valapatto". Oli hyvin saapunut yleisöä ja se oli tyytyväinen kappaleeseen sekä esitykseen. Omastapuolestani voin sanoa, että näyttämömme on onnistunut johtajan valinnassa, mikäli alusta näyttää. Myöskin saatiin johtajan misiksestä yksi hyvä näyttelijä, hänellä on kaunis, sointuva ääni ja oikein miellyttävä esiintyminen.

Maanataina 2 p. vietimme työnpäivää. Oli ohjelmaa ja kaksi puhetta. Johtaja Lapinsalo piti kauniin puheen, että voi sanoa hänessä olevan myöskin luokkapohjaa. Myöskin tilaisuuteen sattumalta saatiin puhe tov. Heliiniltä. Puheessaan hän laajaperäisesti teki selkoa nykypäivän tilanteesta ja kaikkialla tapahtuvista vainotoimenpiteistä meitä työläisiä vastaan. Kehotti yhtymään järjestöihin niitä jotka ei vielä ole ja toimimaan innolla ja tarmokkaasti kapitalistista riistovaltaa vastaan, joka tänä päivänä kaikkialla koettaa tukahduttaa järjestyneitten työläisten toimintaa. Lopussa sitten tanssittiin vähän Virran soitolla.

Näytelmäseuran kokouksessa tk. 5 p. yhtyi uusia jäseniä kymmenen. Päätettiin ottaa useita kappaleita ohjelmistoon, että johtaja voi järjestää useampia kappaleita harjotusten alaiseksi. Päätettiin ostaa näyttämölle juurinen huonekalusetti ja kaikkea mitä näyttämölle kuuluvaa tärkeimmin tarvitsee. Ilmeni että kullisimiehet ovat lupautunneet ja lavamestariksi valittiin Matti Mäki. Lasku $3.75 hyväksyttiin Mrs. S. Salmiselle Ristimäen puvuista kappaleeseen "Valapatto", sisältyen ainoastaan tarpeet, vaan työn hän teki ilman, josta kokous lausui kiitokset hänelle, sillä hän oli yksilönä paljon uhrautunut. Keskusteltiin maskeeraus opetuksesta näyttelijöille. Johtajan huoleksi jäi tämän puolen järjestely. Entinen kappaleiden tilaaja lupautui edelleen tilaamaan kappaleet sekä johtajan avustajana tilaamaan maskeeraustarpeet. Päätettiin kysyä peruuki- ja näytelmätarveluetteloa näytelmäliitolta. Seuraava näytelmäseuran kokous päätettiin pitää ensi torstaina tk. 12 p. kello puoli 7 illalla, syystä että toisella vuorolla olevat miehetkin voi tulla näytelmäseuran kokoukseen ja yhtyä jäseneksi. Ottakaa huomioon vanhat sekä nuoret, niin naiset kuin miehetkin. Joukko toiminnalla saamme tätäkin taiteen alaa edistettyä ja toiminnan elpymään.

Ensi tiistaina tk. 10 p. on haalilla onki-iltamat. 25 sentillä saa kalan onkeen joka kerta kun heittää; se enempi ken on ahkerampi kalastaja. Myöskin saa tanssia hyvällä soitolla. Tulot lankeaa pioneerikämppäysvelan lyhentämiseksi. Toivon että saavutte runsaslukuisina tähän tilaisuuteen, sillä siellä on paljon kaikenlaista käytännöllistä tavaraa. — Valittu.

TILATKAA VAPAUS!

Eri paikkakunnilta

Ladysmith, B. C.

Sacco-Vanzetti-juhla

Chase Riverin ja Ladysmithin tovereiden yhteisesti järjestämänä vietettiin elok. 25 päivänä Sacco ja Vanzetti muistojuhlaa, johon myös oli järjestetty uhkaavan sodan vastustamis-mielenilmaisu, Brenton Lahden perässä, kauniin ilman vallitessa. Ohjelma oli, voipa sanoa valikoitua, tilaisuus huomioon otettuna. Osanotto ei ollut niin runsas kuin tuonlaatuisiin tilaisuuksiin palkkaorjain luulisi osaa ottavan. Sillä esim. lähestyvä imperialistinen sota on sellainen kysymys, joka koskee työväenluokkaa yhtenäisesti, oltakoonpa mielteiltämme mitä hyvänsä. Tarvitsee vaan muistaa viimeistä maailman sotaa, mitä se työläisille maksoi. Kuten asiantuntijat selittävät, oli sen hinta työläisille 12 miljoonaa kaatuneissa ja noin 30 miljoonaa haavottuneissa. Verrannollisesti sanottuna kutakuinkin yhtä paljon kuin Englannin asukasluku, siirtomaita lukuun ottamatta, joko surmattiin tahi ruhjottiin loppuiäkseen vaivaiseksi. Puhumatta mitään niiden korvaamattomien aineellisten arvojen menetyksestä, jotka sota hävitti. Sellainen on koruttomasti puhuttuna työläisten kohtalo. Mitä tuleva sota tulee ihmiskunnalle maksamaan, sen voi vaan kuvitella mielessään. Mutta että se on entistään tuhoisampi, on selvä juttu, jos vaan maailman työväestö sallii omistavan luokan laskea sodan koirat valloilleen. Sillä viimeisen sodan jälkeisenä aikana on sotatekniikka kehittynyt niin huimaavasti, että jos ne valtavat tuhokeinot, mitä tiede ja tekniikka on kehittänyt viime kymmenvuotiskautena, lasketaan valloilleen, niin ennustetaanpa koko ihmiskunnan häviötä. Ja sellaisen tuhon voi vaan maailman työväestö estää. Siksi meidän työläisinä tulisi kiinnittää meitä itseämme niin läheltä koskeviin kysymyksiin vakava huomio. Mutta valitettavasti me olemme vielä niin takaperoisella asteella omiin asioihimme nähden, että jos satumme olemaan eriävää mielipidettä jossakin asiassa, niin silloin me annamme palttua koko luokkakysymykselle. Valistusta me vielä tarvitsemme.

Ladysmithin S. J. osaston

kokouksessa 25 p. elok. muiden asioiden ohella valittiin toimikunta, jonka tulisi hankkia uusia jäseniä osastoon. Suomalaisen asutuksen vähentymisen takia ei tuolla toimikunnalla ole kovinkaan suuria mahdollisuuksia työnsä onnistumisessa. Mutta tietysti se tekee parhaansa ja tulokset nähdään sitte kun on apaja vedetty.

Työ oloista

puhuttaissa voidaan mainita että Extension kaivannot, jotka viime maaliskuulla suljettiin kokonaan, avattiin käyntiin elok. 26 päivänä. Noista kaivannoista on Ladysmithin elämä ollut pääasiallisesti riippuvainen koko olemassaolonsa ajan. Nyt kuitenkin nuo kaivannot ovat vaan varjo entisestä. Sillä parhaassa tapauksessa sinne voidaan sijoittaa ehkä 300 miestä, kun siellä sen sijaan on parhaina aikoina ollut työläisten luku 800—900. Ja työsuhteet sitte ovat nykyään sellaiset, että kun kaikkensa yrittää, niin hädin tuskin henkipitimensä ansaitsee. Jos kivihiiliteollisuus on yleisestikin kulkemassa rappeutumistaan kohden, niin on se näillä alueilla saavuttanut sen alimmat asteet. Takaisina aikoina hiilenkaivaja ansaitsi siedettävän toimeentulon. Nyt se on sen sijaan päivästä toiseen epätoivoista laahustamista; toivottomuus huomisen päivän toimeentulosta painaa raudan raskaana työläisvanhusten muutenkin jo kumaroita hartioita. Henkilö, joka lapsuusvuosistaan asti on työskennellyt hiilikaivannoissa, ja sitte on saavuttanut sen ikärajan, jolloin ollaan menossa mäkeä alaspäin tällä elämän kaltevalla polulla, sellainen henkilö on melkeimpä kykenemätön nykyaikana hankkimaan toimeentuloan millään alalla, sillä kykeneviä työläisiä on kaikilla aloilla enempi kuin tarpeeksi ja hiiliteollisuudessa heitä ei tarvita. Siksipä onkin esimerkiksi Vauncouver-saaren hiilialueella sadottain puoleksi ja kokonaan kuluneita entisiä hiilenkaivajia, jotka päivästä toiseen harhailevat polyisiä teitä pitkin, käyvät silloin tällöin kaivannoiden ympärillä katsomassa jos heitä vielä tarvittaisiin, vaikka jo mennessään tietävät ettei työmarkkinat ole enää heille avoinna. He ovat aikoinaan antaneet parhaansa liikevoiton alttarille. Olleet ylpeitä jos ovat kyenneet toisen työläisen työmäärän ylittämään. Tunteneet omahyväistä itsetyytyväisyyttä, olletikkin silloin kun pomo on sattunut hieman kehasemaan, huomauttamalla että sinä se silti olet kunnon mies ja kuinka helppo sinulle on piitata Jani työntuloksissa. Mutta sitte kun kapitalismi on pusertanut viimeisen elon nesteen, niin sitte meidät armotta heitetään muun romun mukana kaatotunkiolle. Kukaan meitä ei tarvitse, olemme joutuneet yhteiskunnan hylkytavaran äärimmäiselle tunkiolle.

Sinä työläistoveri, joka olet tänä päivänä nuori ja elonvoimainen, joka kuvittelet tulevaisuutta ruusunhohteisin värein, muista, että on vaan lyhyt aika kun sinun kohtalosi on sama kuin edellä on kuvattu. Taas sinua nuorempi voima tulee ottamaan paikkasi tuotannon koneiston vyöryttämisessä. Eikä se kuva tule sen valoisammaksi niin kauan kun nykyinen järjestelmä jatkuu. Siksipä meidän täytyy itsemme, lastemme ja tulevien sukupolvien tähden kohdaltamme avustaa sitä työtä, joka tulee sellaisen järjestelmän hävittämään, jossa rikkauksien luojat nääntyvät kurjuuteen ja tyhjäntoimittajat rappeutuvat ylellisyydessä. Suuria me emme kykene aikaan saamaan, yksilöinä ei mitään. Mutta kun yhteiseen kekoon viemme itsekukin tiilikivemme, niin muodostuu siitä sellainen suojusmuuri, että meidän jälkeistemme olemassaolo on turvattu. Mitä olet sinä työläistoveri kohdaltasi tehnyt? — A. Kotila.

KIRJALLISUUTTA

Jeesus-taru tiedemiehen tarkasteltavana

Runoilija Schillerin kaunis murhenäytelmä Wilhelm Tell pohjaa kansantaruun, jonka mukaan talonpoika Wilhelm Tell marrask. 18 p., 1307, kieltäytyi hattuaan nostamalla kunnioittamasta sitä hattua, jonka itävaltalainen vouti Hermann Gessler oli Altdorfissa kohottanut tankoon merkiksi Itävallan yliherruudesta. Kun Tell ei hattuaan nostanut, niin käski vouti Tellin ampua omenan poikansa päälaelta, muussa tapauksessa hän surmaisi molemmat. Nuoli osui. Mutta Tellillä kerrottiin olleen toisenkin nuolen siltä varalta, ellei osuisi omenaan, ja tämä nuoli oli tarkoitettu voudille. Uhkauksen johdosta antoi vouti vangita hänet. Aluksella matkueen piti mennä voudin linnaan, joutui myrskyn heiteltäväksi. Tällöin vouti antoi päästää Tellin kahleista, jotta tämä olisi ohjannut. Taitavana miehenä veneen rantaan Tell harppasi kuitenkin rannan läheisyydessä maalle ja potkasi aluksen järvelle. Sittemmin hän ampui voudin eräässä rotkossa. Tällainen on tuo sankarisatu, joka tänäänkin on yleisessä tietoisuudessa innoittamassa nuorisoa sankaritekoihin. Tellin kuva on Sveitsin postimerkeissä. Hänen nimellään tunnettuja seutuja, kiviä ja muistoesineitä on runsaasti. Niinpä näytetään sitä kiveäkin, johon hän hyppäsi ollessaan voutia luotsaamassa.

Tarina on kaunis. Mutta siinä on eräs vika. Tuota sankaria, Wilhelm Telliä, ei ole olemassakaan — ei ole eikä ole ollutkaan. Kaikki on tarua.

George Brandes, tanskalainen oppinut, alottaa teoksensa "Jesustaru" osottamalla Tell-tarun alkuperän ja todistamalla, ettei tämännimistä sankaria ole olemassakaan. Loppukädessä, kun hän tätä tarua tutkii, käy selville, että varsinaisena sankarina lie ollut eräs — suomalaispäällikkö, mutta sekin on vain tarua. Tiedemies kaivelee Tell-tarun kaikki mahdolliset lähdekohdat käsiinsä, sukaisee tämän kauniin kerän ja osottaa, että mielikuvitus on luonut sankarin, joka tänäänkin vaikuttaa sielunelämään.

Kerrottuaan tämän tarun ja osotettuaan sen päähenkilön olemattomaksi, Brandes käy tutkimaan erästä toista henkilöä, joka on syvällisemmin vaikuttanut sieluelämään ja vaikuttaa tänäänkin. Tuo toinen tarujen sankari on Jeesus, muurarinapulainen. Hän on tänäänkin miljoonien ihmisten palvonnan esine. Häntäkään ei ole koskaan ollut. Hänestä ei mainita Rooman senaatin pöytäkirjoissa, joita on säilynyt jälkipolville. Hänestä eivät mainitse aikakauden filosoofit. Apostolit eivät ole häntä nähneet. Hän ei ole kirjoittanut mitään. Kappale kappaleelta hajoittaa hän tuon mystillisen tarun eri osia, osottaa papiston suunnattoman harrastuksen väärennellä ja valehdella — ja lisäksi hän puistaa tuota laitosta, jota kutsutaan evankeliumiksi.

Erikoisena epistolain kirjoittajain joukossa pistäiksen esiin Paavali, teltantekijä, josta tekijä mainitsee että "tuo pikku Saul on ollut kiihkeä ja vaarallinen pieni mies". Hän sai työpaikan Korintossa juutalaisen teltantekijä-pariskunnan Akulaan ja Priskillan luona, jotka keisari Klaudiuksen aikana oli karkotettu Roomasta.

"Akulas ja Priskilla lienevät olleet Roomasta karkotettujen juutalaisten joukossa. He elivät rakentamalla telttoja tai majoja, ja ottivat tuon pienen, tulisen, oikullisen ja äksyn kilikialaisen Saulin palvelukseensa työtoverina.

"Hänen nimellään esiintyvät kirjeet ("epistolat"), sekä oikeaperäiset että väärennykset, ovat paljoa vanhemmat kuin evankeliumit. Sitäpaitsi ei kirjeittenkään kirjoittaja ole koskaan nähnyt Jeesusta eikä tiedä, tahi ei ainakaan kerro, yhtään mitään hänen elämänvaiheistaan.

Tämä Paavali on "kaikesta innostuksestaan huolimatta, mikäli voidaan päätellä, ollut kamala henkilö, niitä sairasmielisiä, joilla ihastus heilahtaa ympäri ja muuttuu inhoksi, kun taas sitten viha siten heilahtaessaan vaihtuu kuohuvaksi hurmaukseksi."

Tämä riitaisa, toriämmän kielevyydellä varustettu mies on tänäänkin miljoonien ihmisten keskuudessa merkkihenkilö ja tämä mies auttoi osaltaan sitä mystillistä kudontaa, jota kutsutaan kristillisyydeksi, pysymään koossa. Täytyy vielä huomauttaa, että Paavali ei koskaan nähnyt Jeesusta, ei ollut hänen kanssaan tekimisissä — voisiko ollakaan, kun ei ole olemassakaan! — ja sittenkin häneen vetoaa miljoonainen pappislauma vatkuttaen hänen lauseisiinsa, joita hän varasteli etevien filosoofien teoksista tai joita on pistetty hänen kirjoituksiinsa jälkeen hänen kuolemansa. Kuinka paljon komeampaa onkaan samanaikainen runotuotanto! Esim. Omar Teltantekijän runot ovat tänäänkin jalokiviä verrattuna siihen kirjalliseen rutaan, jota Paavali tarjoilee.

Brandes selittää edelleen:

"Niinsanottu Johanneksen Ilmestys, joka niin sanottua Danielin kirjaa mukailevasta juutalaisesta apokalypsista muodostettiin kristilliseksi apokalypsiksi jokseenkin siihen tapaan kuin nykyään leikkauksella tehdään kukosta kana, tuntee ainoastaan sellaisen Jahve-messiaan.

"Ei Paavalikaan ole ketään muuta tuntenut.

Jouluonnitteluja Suomen lehtiin

Tänä, samoin kuin edellisinäkin vuosina, välitämme onnentoivotuksia kaikkiin Suomessa ilmestyviin puolueemme sanomalehtiin. Jokainen sanomattakin tietää, että täten kerääntyneet varat menevät Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen avustamiseen. Lähettäkää siis toivotuksia runsaasti. Toivotuksien hinta on 25 senttiä joko yhdeltä tai koko perheen nimeltä ja osotteelta. Muistakaa, että JOKAISEEN LEHTEEN MENEVÄT TOIVOTUKSET ON EHDOTTOMASTI KIRJOTETTAVA ERI PAPERILLE.

Suomen lehtiin menevät toivotukset pitää olla sisällä lokak. 30 p. mennessä. Asiamiehille annetaan tavallinen alennus. Missä ei asiamiestä ole, pyydetään jonkun toverin keräämään nimiä ja lähettämään ne, raha mukana, Vapauden konttoriin. Vaivoistaan voi kerääjä pidättää palkkiokseen 10 prosenttia.

Kirjottakaa nimet ja osotteet selvästi. Kirjottakaa musteella ja ainoastaan yhdelle puolen paperia ja eri lehdille menevät eri papereille.

Lähettäkää toivotukset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.40

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

"Sittemmin on yhteisen kansan uteliaisuus ja tiedonhalu, sen kykenemättömyys kohoamaan moisiin henkisiin korkeuksiin, aiheuttanut sen, että on keräilty kokoon perinnäistaruja, salais-opillinen tai mystillinen kertomus Jeesuksen maailmaantulosta, Herodeksen vainosta hänen lapsena ollessaan — mukailtu faraon vainoamasta Mooses-lapsesta, jota myöskään ei ole vainottu eikä suinkaan koskaan ollut olemassa —, taru siitä, kuinka perkele häntä kiusasi, joukko sen ajan viisailta saatuja sattuvia lauselmia ja vertauksia, kertomus ylevämielisestä, etevästä rahvaanmiehistä, monilukuisia ihmeparannuksia, muita ihmeitä, vertauksia näkyjä ja niistä keitetty kokoon se moninaisia aineksia sisältävä panos, jota nimitetään evankeliumiksi Markuksen mukaan.

"Siitä sitte syntyivät evankeliumit."

Professori Brandesin kirjaa lukiessa on muistettava, että kirjoittaja ei ole materialisti. Päinvastoin on hän varsin selvästi lausunut mielipiteensä Marxista ja dialektiikasta. Hänen teoksensa "Lassalle" osottaa tätä puutetta ja samoin hänen vanhuudenpäiviensä suurteos "Julius Ceasar" — jossa hän pudottaa pyhimyskruunun Juliukselta.

Hän on arvostelija. Hänen tietomääränsä edessä tuntuu melkein pökerryttävältä. Kun hän tässä viimeisessä teoksessaan, "Jeesus-taru" penkoi historialliset totuudet esille ja osotti Jeesuksen kuten Wilhelm Tellinkin tarunomaisiksi henkilöiksi, heidän historiansa myytiksi, niin hän teki suuren palveluksen jo yleiselle mielipiteelle. Tosin Tanskan porvaristo, jolla ei ole toista samanarvoista suurmiestä tarjottavanaan sitten Brandesin kuoleman, yritti kivittää Jeesus-tarun paljastajan ja muistaakseni Ruotsin akateemikot auttoivat tanskalaisia veljiään, mutta sillä he vain auttoivat "Jeesus-tarun" menekkiä. Tuossa kirjassa ei hyökätä. Siinä vain mennään johdonmukaisesti niitä teitä, joita ainehisto tarjoaa, arvostellaan historiallisten asiakirjojen valheellisia lisiä, osotetaan perintötietojen pätevyys tai pätemättömyys. Papiston, kirkon, väärentäjäin, munkkien ja muiden sellaisten Jeesusta kauppailevain ammattilaisten lisäykset tarua koskevasta kirjasta Brandes hajottaa arvostelullaan. Hän pyyhkii tomun pois niistä asiakirjoista, jotka jotain tietävät. Hän osottaa messias-toiveen synnyttäneen messias-huijauksen. Kritiksia ei ole ollut vain yksi, vaan on niitä paljo. Olihan Kristus-nimellä varustettuja vainajia Rooman Pietarin kirkon alle haudattuna 80, kun kirkkoa kerran suurennettiin.

Kehotamme tutustumaan tähän erinomaiseen kirjaan. Suomennoksen alkukielestä on suorittanut toveri A. B Mäkelä ja on se yläpuolella arvostelun. — K. R.

Neuvostoliitosta

"Työ"-kommuunan kuulumisia

Viipurissa ilmestyvän "Työ"lehden edustaja on haastatellut äskettäin naista tov. Paulina Eerikkilää, joka on käynyt Neuvostoliitossa tytärtään tapaamassa. Kysymykseen millä seuduin tuli käytyä, vastasi vanhus:

— Olin melkein koko kolmen viikon ajan Rääpyällä, maanviljelyskommuuna Työssä. Sen ovat perustaneet Amerikasta tulleet suomalaiset ja ovat he saaneet tilan jo suhteellisen hyvään kuntoon. Heitä on siellä yli 100 ja nyt tulee vielä yksi joukkue lisää.

— Miten tällainen kommuunitalous näytti menestyvän? kysäsimme.

— Minusta näytti kaikki menevän hyvin, vaikka onkin jouduttu alkamaan aivan alusta kokonaan rappiolla ollut kartano. Itse kommuunilaiset olivat toivorikkaita ja iloisin mielin kukin lähti töihin jo aamuvarhaisella. Kuulin puhuttavan paljon 5-vuotisesta tuotantosuunnitelmasta 100-prosentilla. Sarvikarjaa oli tilalla n. 150 päätä ja kaikki erikoisrotua. Maito viedään Leningradiin ja se onkin päätulolähde.

— Minkälaiset olivat kommuuniasukkaiden olot?

— Minusta näytti kaikki hyvältä. Ruokaa oli paljon ja melko hyvää. Kaikki sanoivat pitävänsä oloista siellä ja olevansa ylpeitä siitä, että saavat rakentaa sosialismia joka huolehtii työhön kykenemättömistä vanhuksistakin.

— Kävittekö muualla ja miltä olot muualla näyttivät?

— En käynyt muualla, Leningradia lukuunottamatta, jossa viivyin kolmisen päivää. Siellä kiintyi huomio siihen, että aamuisin töihin mennessään kaikki työläiset lueskelivat ahkerasti sanomalehtiä ja näyttivät erittäin opinhaluisilta. He olivat siististi puetut ja hyvinvoivan näköisiä. Elämä muutenkin näytti vilkkaalta ja katuja korjailtiin kuumeisella kiireellä.

— No, mitä näkyi paljon huudetusta nälkätilasta?

— Mistään sellaisesta en päässyt kokemaan. Minulle kerrottiin, että kun viime vuosi oli huono heinävuosi ja leipä oli halpaa, alkoivat maalaiset ostaa leipää karjalleen ja siten kuluttaa sitä tavattoman paljon. Tällaisen tuhlauksen estämiseksi pantiin leipä kortille, mutta sitä on saanut aivan riittävästi. Jonoja taas syntyy, kun liikehuoneet avataan vasta klo 10 aamulla.

— No, minkälainen oli yleisvaikutelmanne?

— Siitä ei tällainen tavallinen ihminen voi sanoa muuta kuin että herroja ei näkynyt. Päältä päin ei voinut eroittaa, kuka oli professori, kuka virkamies ja kuka työläinen. Kaikki olivat ulkonaisestikin niin tasa-arvoisen näköisiä. Koko aikana näin 5 juoppoa, nekin kaikki inkeriläisiä äijiä, ja 4 kerjäläistä.

— Onko kommuuni Työhön pääsy rajoitettu?

— Minulle kerrottiin, että sinne otettaisiin Suomesta jäseniä, mutta sen ehtona on sääntöjen hyväksyminen ja määrätynsuuruisen pääoman kiinnittäminen yhteiseen talouteen. Yhteisten nautintojen edellytyksenä näet on yhteinen uhraus ja yhteinen työ, lopetti reipas vanhus kertomuksensa ja kiiruhti omiin tehtäviinsä. Vielä ovelta muistutti haastateltavamme, että Työn kommunaardit pyysivät tervehtimään Suomen työläisiä.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Toveri Karl Laiho kuollut

REHTIÄ TAISTELUTOVERIA KOHDANNUT TAPATURMAINEN KUOLEMA KOMMUUNA "TYÖSSÄ"

Leningradin Vapaus-lehti kertoo:

Elokuun 17 p:nä kuoli tapaturmaisesti kommuuna "Työn" jäsen, tov. Karl Into Laiho. Tov. Laiho oli syntynyt Suomessa, Velkuan pitäjässä elok. 4 p:nä v. 1891. Hänen vanhempansa olivat pienviljelijöitä. Jo pienestäpitäen joutui hän hankkimaan elatustaan, ensiksi kotitöissä ja myöhemmin palkkatyössä.

Amerikaan siirtyi tov. Laiho v. 1914, työskennellen siellä useammilla eri aloilla. Viimeksi hän työskenteli Kanadassa, Port Arthurin suomalaisen osuusruokalan johtajana, josta siirtyi Neuvostoliittoon kuluvan elokuun aikana.

Tov. Laiho osallistui työväenliikkeeseen jo nuoruudestaan asti. V. 1911 hän liittyi Suomen sos.-dem. puolueeseen, kuuluen siihen maasta muuttoonsa saakka. Amerikassa hän otti järjestötoimintaan osaa mitä useammalla eri tavalla, kuuluen m.m. I. W. W:n v. 1916 alkaen sen hajaantumiseen asti. V. 1921 liittyi tov. Laiho Kanadan Kommunistiseen puolueeseen, ollen yksi sen ensimmäisiä järjestäjiä maanalaisella kaudella. Kanadan Kommunistisen puolueen riveissä hän toimi useammissa eri luottamustoimissa, kuuluen m.m. kotikaupunkinsa kaupunkikomiteaan y.m. vastuunalaisiin elimiin. Täällä hän heti siirtyi N. K. P:n (b) jäsenyyteen.

Itseopiskelulla ja käymällä Työväen Opiston oli tov. Laiho hankkinut itselleen huomattavan poliittisen tietoisuuden, joten hänen kykynsä oli erittäin suuresta merkityksestä Amerikan suomenkielisessä puolue- ja järjestöelämässä. Hän toimi organisaattorina ja propagandistina sekä ahkerana sanomalehtikirjeenvaihtajana. Proletariaatin vallankumouksellinen liike oli lähinnä hänen sydäntään. Sen hyväksi teki suuria aineellisiakin uhrauksia, niistä varoista, joita vaivoin oli onnistunut hankkimaan kapitalismin grottemyllyissä. Saman vallankumouksellisen taisteluinnon elähyttämänä hän halusi siirtyä Sosialististen neuvostotasavaltojen liittoon. Noin kaksi vuotta sitten hän liittyi kommuuna "Työn" jäseneksi, tarkoituksella matkustaa tänne osallistuakseen välittömästi sosialismin suureen rakennustyöhön. Mutta tässä pyrinnössään hänellä oli vastuksia voitettavana. Tärkeänä luottamushenkilönä, ei Kanadan Kommunistipuolueen Keskuskomitea myöntänyt hänelle matkustuslupaa. Vasta tänä vuonna hänen se onnistui saada, jonka jälkeen heti matkustikin tänne, ennättäen työskennellä kommuunassa vasta alun toista viikkoa.

Kommuuna-aate oli hänelle erikoisen rakas. Sen hyväksi hän työskenteli tarmolla valtameren takanakin. Ja erikoisesti kommuunan tarpeita silmälläpitäen hän omin varoineen hankki itselleen mekanikkokoulutuksen, antautuen etupäässä moottori- ja traktorialalle. Mutta parhaillaan sovelluttaessaan tietojaan käytäntöön sähkömonttöörinä, suistui hän tapaturmaisesti voimakoneen remmeihin, saaden hetken kuluttua traagillisen kuoleman.

Työtelijäänä, rehellisenä ja vaatimattomana toverina oli hän erittäin pidetty toveripiirissään. Ja hänen ennenaikainen poismenonsa jätti vaikeasti täytettävän aukon kommunaarien riveihin.

Häntä jäivät kaipaamaan lukuisat toverit tällä ja tuolla puolen Atlannin sekä isä Amerikassa ja äiti ja sisko Suomessa.

Vain kollektiivinen työ ja hänen esimerkkinsä kaltainen uhrautuva innostus voi korvata hänen menetyksensä.

Lepää rauhassa. Me jatkamme hellittämättömästi sinulta keskenjäänyttä työtä, maatalouden kollektiivisoimiseksi ja sosialismin rakentamiseksi.

SUOMESTA

Suurvaras Siekkinen tuomittu

V.k. 8 p. oli Viipurin raastuvanoikeuden neljännellä osastolla loppukäsittelyn alaisena suurvaras Toivo Veikko Siekkisen juttu. — Kuten aikaisemmin jo on kerrottu, on S. tehnyt noin 70 ullakkomurtoa kymmenkuntaan taloon. Varastetun tavaran arvo on suunnilleen 50,000 mk. Oikeudenistunnossa esitettiin raportit kolmesta viimeisestä varkaudesta. Raporttien mukaan on S. anastanut Uudenmaankadun kahdesta ullakosta erilaatuista omaisuutta 6,070 mkn arvosta. Oikeuden istunnossa ei Siekkinen kiistänyt yhtään syytöstä, sanoen olevan mahdotonta muistaa kaikkia rikoksiaan. — Suurin osa varastettua omaisuutta on saatu etsivän poliisin kautta takaisin.

Raastuvanoikeus tuomitsi Siekkisen kolmesta toiskertaisesta törkeästä murtovarkaudesta, jokaisesta yhden vuoden 6 kuukauden kuritushuonerangaistukseen, kuudesta jatketusta toiskertaisesta törkeästä murtovarkaudesta 2 vuodeksi kuritushuoneeseen jokaisesta ja yhdestä toiskertaisesta törkeästä mudtovarkaudesta, johon sisältyy useita murtoja, 2 vuoden 3 kk. kuritushuonerangaistukseen.

Tampereelta oli oikeudelle saapunut kirjelmä, jossa tiedoitettiin, että Siekkinen on siellä tehnyt kymmenkunta murtoa. Tämän johdosta siirsi raastuvanoikeus jutun enemmän käsittelyn Tampereen raastuvanoikeuteen, jonka tehtäväksi jää rangaistuksien yhdistäminen ja kuinka kauan syytetty tulee olemaan vailla kansalaisluottamusta. Siekkinen on vasta 20-vuotias.

Eräs ampumisjuttu Kemijärven käräjillä

Kuten olemme aikaisemmin kertoneet, tapahtui viime huhtikuussa Kemijärvellä Jaaruksenkylällä ampumistapaus, jolloin Semmi Honkanen-niminen mies ampui haulikolla väkijoukkoon, haavoittaen useita henkilöitä hyvin vaikeasti.

Syyte oli kuudennen kerran esillä ampujaa vastaan Kemijärven välikäräjillä. Oikeus antoikin nyt päätöksensä jutusta, tuomiten Semmi Honkasen juopumuksesta, pahoipitelystä ja ampumisesta väkijoukkoon pidettäväksi kuusi vuotta ja kaksi kuukautta kuritushuoneessa, sekä korvaamaan Arvid Ilma ja toisille Jaaruksille kipurahoja ja oikeuskuluja yhteensä noin 6,000 markkaa. Asia alistettiin Vaasan hovioikeuden tutkittavaksi. Lisäksi oikeus pidätti Jaaruksille oikeuden nostaa syyte Honkasta vastaan, jos katsovat sen tarpeelliseksi, sillä näistä ammutuista eivät ole vielä kaikki parantuneet täydellisesti.

Suomesta .. 6.. .. ..

SUURI TULIPALO RAUMALLA

"H.S." kertoo, että v.k. 20 p. iltana syttyi Rauman ulkosatamassa Laitasaaren lautatarha tuleen. Tuli pääsi irti Grundström ja Heinrichsin lautatarhassa. Se levisi kuivissa lautatapuleissa tavattomalla nopeudella. Klo 2 ajoissa oli mainittu lautatarha kokonaan palanut ja sen lisäksi Laine ja Nordlundin ja J. V. Enqvistin oy:n lautavarastot sekä suuria massavarastoja. Myös oli kaksi konttorirakennusta, toinen Laine ja Nordundille ja toinen Rauma Stevedoringille kuuluva perustuksiaan myöten tuhoutunut, ja tuli uhkasi jo Rauman satama-asemaa ja satamamakasiineja.

Liekit, jotka jo olivat vallanneet arviolta parin hehtaarin laajuisen alan, raivosivat parhaillaan hirvittävällä voimalla ja synnyttivät tavattoman kuumuuden, mikä suuresti haittasi sammutustöitä. Lisäksi mereen työnnetyt ajelehtivat puutavararöykkiöt paloivat täydellä voimalla uhaten levittää tulipaloa yhä laajemmalle.

Sammutustöihin on ottanut osaa 2,000—3,000 ja koko Rauma on ollut yön jalkeilla. Apuväkeä on tilattu Turusta, Porista ja Uudestakaupungista. Aamuyöstä ovatkin ne olleet jo lähellä Raumaa. Toistakymmentä satamassa ollutta laivaa on avustanut sammutustyötä. Puhelinyhteys satamasta kaupunkiin on katkennut, mutta on kaupunki voitu suojella tuielta. Klo 4 aikaan aamulla on tulen valtaa saatu rajoitetuksi. Monien kymmenien metrien korkeuteen kohonneet tulilliekit ovat näkyneet Poriin saakka.

Vahinkojen arvellaan nousevan kymmeniin miljooniin markkoihin, 1600-luvulla sattuneen Rauman palon jälkeen ei kaupungissa ole koettu moista tulipaloa.

TYÖLÄISEDUSTAJAIN EDUSKUNTA-ALOITTEET

Ennen mainittujen lisäksi jättivät sos. työv. pienvilj. eduskuntaryhmän jäsenet määräajan kuluessa esuraavat eduskunta-aloitteet:

E. Pekkala y.m. lakiehdotuksen valtiollisten vankien oikeuksista.

Tabell y.m. lakiehdotuksen valtion metsämaiden asuttamisesta ja niillä olevain vuokra-alueiden lunastamisesta 20 p:nä toukok. 1927 annetun ja eräiltä kohdiltaan 20 p:nä toukok. 1927 muutetun lain muuttamisesta.

Riihimäki y.m. lakiehdotuksen maaseudun työtätekevän väestön hiekka-, savi-, suomulta- ja turvepehkutarpeen tyydyttämiseksi.

Halen y.m. toivomusaloitteen, että hallitus kiireellisesti valmistaisi eduskunnalle esityksen valtion varoilla ylläpidettävän vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelaitoksen perustamisesta.

Raha-asia-aloitteet:

Kulmala y.m. 50 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon jaettavaksi pienviljelijöille uudispellon ja laitumen raivauspalkkioina.

Liedes y.m. 70 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi valtion ja kuntien välityksellä yleisten töiden järjestämiseksi työttömille.

Virta y.m. 5 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon kansalaissodassa raajarikkoutuneiden punaisten sotilaiden avustuksia ja eläkkeitä varten.

Lehto y.m. 5 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi sotaorpojen ja poliittisista syistä vankilassa tai maanpaossa olevien henkilöiden hädänalaisten perheiden avustamiseksi.

Urpilainen y.m. 100,000 markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi Työväen Järjestönuorten liiton avustamiseksi.

Lehto y.m. 100,000 markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi H:gin valtiollisten vankien huoltoyhdistyksen toimesta perustettujen tai vasta perustettavien lasten kesäsiirtoloiden toimintaa varten.

Kyhälä y.m. 60 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi kuntien välityksellä korottomiksi lainoiksi ja tarpeen vaatiessa suoranaisiksi avustuksiksi kadon ja yleisen pulakauden johdosta ahdinkotilaan joutuneelle maalaisväestölle.

Tanner y.m. 15 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi vapaan työehtosopimuksen nojalla valtion töissä olevien työläisten yleiseen palkkojen koroittamiseen.

Kulmala y.m. 10 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi asevelvollisten päivärahan koroittamiseen 5 markkaan päivältä.

Myllymäki y.m. 300 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon käytettäväksi vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutuksen toteuttamiseen sekä vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelaitoksen perustamis- ja toimeenpanokustannuksiin.

Virta y.m. 25 milj. markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon valtion omakotirahaston käyttövarojen lisäämiseksi.

Virta y.m. 4,222,430 mkn ottamiseksi tulo- ja menoarvioon Lahden kaupungin kunnallissairaalan laajentamista ja lisäkaluston hankkimista varten.

Liedes y.m. 750,000 markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon maantien rakentamista varten Kuusamon Ala-Kitkan maantien jatkoksi.

Väisänen y.m. 1,200,000 markan ottamiseksi tulo- ja menoarvioon Iisalmen-kunnassa sijaitsevan Peltosalmen sillan rakentamista varten.

Elokuinen ystävyys

Kirj. L. Helo

He kohtasivat toisensa elokuussa, lämpimän meren rannalla, sinertävien vuorien keskellä, siellä jossa vanhat seetripuut miettiväisinä katselevat kuvaansa läikkyvästä pellistä ja korkeat sypressit tukevat taivaankaari.

He saapuivat aivan eri suunnilta. Yksi, se vaaleatukkainen ja harmaasilmäinen saapui kaukaa, suunnalta, jota aurinko ei milloinkaan jaksa sulkea kiertorenkaaseensa. Sieltä hän saapui, jylhien kallioiden ja läikkyvien järvien maasta. Pikajuna kiidätti hänet kahdessa vuorokaudessa halki koko maan. Pikajuna kiirehti, sillä vaaleatukkaisella oli ammattiliiton matkalippu taskussa. Toverit olivat lähettäneet hänet paranemaan ja työ oli jäänyt sinne odottamaan; ei ollut aikaa viivytellä.

Se toinen, tummaverinen, saapui Kirgistaanin kuumilta äärettömiltä aroilta, jossa kesäisin ruoho käpertyy ruskeaksi ja maa pölisee harmaana tuhkana.

Hänen tiensä kulki mutkitellen kaupungista kaupunkiin, hän viipyi matkalla kokonaisen viikon.

Heidän tutustumisessaan ei ollut mitään epätavallista, mutta ei se ollut tavallistakaan, ei ainakaan heidän mielestään.

Eräänä aamuna pohjolasta saapunut tuli myöhästyneenä kahville talon suureen ruokasaliin, entiseen ansarihuoneeseen, seinillä vielä nytkin nuokkuivat valkeat ja punaiset ruusut.

Samaan aikaan kiirehtien saapui toinen, se tummasilmäinen, idästä saapunut.

Vaikka he istuivat vastatusten, niin vasta nyt ensi kerran huomasivat toisensa ja nauroivat uhsuudelleen.

— Karun pohjolan asukkaatkin ovat noin hemmoiteltuja — hymyili tumma.

— Minun kalpea ihoni antaa minut ilmi, — puolusteli toinen, — mutta yhtä unisilta näyttävät aamulen arojen lapsetkin.

— Oikein arvattu. Olen arolta. — Ja leikitellen lisäsi:

— Olen entisen kirgiisiruhtinaan tytär. Isälläni on vielä nytkin satoja kameeleita, joita joskus huviksenl paimentelen arolla.

Silmistä loisti veitikka ja ruusunväriset huulet antoivat valkoisten hampaiden välkehtiä tummien kasvojen taustalla.

— Olen iloinen, voidessani pitää seuraa niin ylhäissukuisille, — virnisti pohjoisesta saapunut.

Niin he tutustuivat.

Senjälkeen he viettivät päivänsä huolettomina yhdessä. Mistäpä he olisivat huolehtineet. Joku muu oli huolehtinut heistä ja laittanut tämän kodin mahdollisimman mukavaksi.

Luonto täällä sinertävien vuorien keskellä oli hurmaava ja he molemmat nuoria ja iloisia.

Tänne lähtiessään he olivat jättäneet jotain pois, sinne kauas. Olivat jättäneet huolensa ja vakavat velvollisuutensa. Vielä he olivat jättäneet jotain muutakin.

Se pohjolasta saapunut oli jättänyt sinne ikävänsä ja yksinäisyytensä ja toinen ..... toinen oli jättänyt enemmän.

Sinne pieneen, aron syliin hukkuvaan asemakaupunkiin oli jäänyt mies ja lapsi.

Mutta sen miehen kanssa hän oli jo elänyt vuosia ja .... ja elämän jokapäiväisyys oli kerrankin lakannut painostamasta, jäänyt sinne arolle ja siksi nyt tuntui niin huolettomalta olo.

Siillä tummalla oli kaunis ja kummallinen sukunimi, joka meidän kielelle käännettynä merkitsisi viulua. Ja hänen mielensäkin oli kuin mestarin rakentama viulu; se tunsi pienimmänkin ystävyyden osoituksen ja väreili vastaan kuin viulunkieli jousen kosketuksesta.

Toinen oli vakava ja hiljainen, mutta he viihtyivät hyvin yhdessä.

Päivisin he yhdessä lukivat jossain varjoisessa paikassa tai antoivat meren hyväillä itseään ja paistattivat nuoria jäseniään rantahietikolla.

Iltasin, etelän yön kiireesti tulviessa esiin vuorien välistä, he istuivat jyrkällä rantapenkereellä seuraten delfiinien leikkiä ulapalla. He istuivat siinä yhä, vaikka ympärillä oli jo läpinäkymätön pimeys ja mereltä välkkyivät höyrylaivan vihreät ja siniset tulet.

Kun meri vihaisesti ärjyen vieritteli vesiään ja aallot harjoillaan pieksivät rantakiviä, silloin he kulkivat rantaan ja käsikädessä istuivat kalliolla antaen suolaisten pärskeiden kostuttaa vaatteitaan ja kasvojaan. Vain kaikkein suurimman aallon kohahtaessa se toinen painautui lähemmäksi sitä vaaleatukkaista ja molemmat tunsivat, ettei siinä ollut mitään pahaa, vaikka hänellä oikein mies siellä arolla.

Näinä iltoina se pohjolasta saapunut kertoi pohjolan talvesta, työstään ja siitä, miten rinnan työn antaman tyydytyksen kanssa mieleen usein hiipi kaipuu jostain, jota työ ei voinut antaa. Oli hetkiä, jolloin mieli kaipasi muutakin kuin toimintaa. Kertoi siitä, miten joskus vallannut yksinäisyydentunne ... oli nyt poissa.

Arolta saapunut kertoi, miten rakkaus sitä kohtaan, joka oli siellä arokaupungissa, oli vähitellen laimennut. Sen olivat tukahduttaneet elämän arkipäivät ja pyhiä he eivät osanneet järjestää.

Niin he puhuivat, mutta kumpikaan ei maininnut, että nyt oli tullut elämän pyhäpäivä; eivät puhuneet, sillä tunsivat sen.

Eräänä iltana, laulettuaan arotuulen huminaa muistuttavan, kummallisen laulun kosketti tummasilmäinen toisen kättä ja puhui äänen oudosti värähdellessä:

— Huomenna minä matkustan. Sain sähkösanoman. Se pikkupojuni on siellä vaarallisesti sairaana. Hän tarvitsee minua enemmän kuin täällä tarvitaan.

Toinen vaikeni hetken, ja meri huoahti surullisesti.

— Minä kerään lepokodin puistosta kukkakimpun muistoksi etelän elokuusta, — sanoi vaaleatukkainen.

Auton moottori surisi lähtövalmiina. Tummat silmät odottavina harhailivat pitkin puiston polkuja.

Auton kuljettaja tarttui ohjaustankoon ja tumma pää painui alas.

— Täytin lupaukseni, lausui vakava ääni, ja toisen syliin varovaisesti laskeutui kukkakimppu. Georginien ja hyasinttien keskellä loisti suuri, punainen ruusu.

Auto liikahti. Tumma pää kohosi, hymyilevissä silmissä kiilsi kyyneleitä.

Kolmannen päivän illalla istui pohjolasta saapunut yksin sypressien juurella, kädessään kirje. Oli pimeä, mutta päivällä hän oli sitä lukenut:

Moskova. Elokuulla.

— Hyvästi kaukainen kestätoverini ja kiitos kukista. Junani kääntyy itään. Tiemme kulkevat eri suunnille. Kerran elämässä kohtasimme toisemme ja nyt eroamme iäksi."

Seuraavana päivänä juna puhkuen kuljetti vaaleatukkaista pohjoista kohti, pois lämpimän meren rannalta. Aallot loiskivat hyvästiksi, vuorien sinisumu väreili leppeästi ja vakavat sypressit tahdikkaasti nuokuttivat latvojaan.

LUONNOLLINEN SUKUPUOLI-ELÄMÄ

(Ainoa teos alaltaan)

Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50

Tilatkaa osoitteella:

Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio. Calif.

LASTEN KIRJA

"Sallikaa lasten tulla minun tyköni!" Kun aikuinen ihminen kirjottaa jotakin lapsille, onnistuu hän siinä paremmin kuin jos hän kirjottaisi toisille aikuisille.

Mikähän sen selittää?

Olisikohan selitys siinä, että silloin kirjottaja koettaa olla vakava ja vilpitön, suorempi ja luonnollisempi kuin muulloin? Kuinka tahansa, jos aikuinenkin haluaa oikein hauskaa ja opettavaa lukemista, niin lapsille aijotuista kirjoista sitä saa. Muistammehan Andersenin sadut? Emmekö olleet niinkuin lumottuja niitä lukiessamme pieninä? Ottaapa kirjan käteensä uudelleen, tutustuakseen, ovatko sadut loihtunsa menettäneet? Mitä vielä! Niissä on sama tenho.

Niinpä "Lasten kirjallakin", josta on juuri ilmestynyt toinen, laajennettu painos. Jokaisella kirjan 42:lla luvulla on opettava, kehittävä ja jalostava tarkotuksensa. Me muistamme Topeliuksen "Luonnon kirjan". Tämäkin on luonnonkirja — enempi kuin Topeliuksen olikaan, sillä erotuksella vain, että "jumala" ja taikausko eivät tässä kirjassa näyttele mitään osaa. Tieteellinen, uusimpien tieteen saavutusten mukainen.

Ja kuvat sitte? Mainiot! Nykyaikaisissa kirjoissa kuvat ovat puoli sisällöstä, ja siinäpä se onkin juttu, saada kuvia, jotka vastaisivat tarkotusta. Kuitenkin tämän kirjan kustantajat ovat olleet onnellisia siinä suhteessa, että kirjan toimittajana on ollut mies, joka käyttää maaleja ja muita kuvien tekemiseen tarvittavia aineita ja välineitä yhtä taitavasti kuin hän viljelee sanaa — toveri Suvanto, Punikin toimittaja, "Tossu", "Lapatossu", "Kalle Aleksanteri" y.m., näet, siis ei mikään amatööri.

Tämä suomenkieli tahtoo unehtua täällä "vieraalla" maalla. Täytyy ylistellä kirjaa sen hyvän kieliasunkin vuoksi. On mahdollista säilyttää kieli puhtaana ainoastaan sitä viljelemällä ahkerasti, ja tietenkin toveri Suvanto sitä sanomalehtimiehenä viljelee koko lailla tanakasti. Jos nyt tahtoo lapsilleen jättää perinnön tästä ihmeellisestä suomenkielestä, niin on tämä kirja, "Lasten kirja", siinäkin vanhemmille avuksi. Mitä vasten suomeakin muka pitäisi osata? Ei suinkaan missään valkois-isänmaallisessa tarkotuksessa, vaan niinkuin joku kielimies sanoi, että olisi "sieluun" hakattu kaksikin akkunaa, joista kummastakin näkee päivänvalon. Onhan tunnettua, että lapset voivat oppia kolmea, jopa useampaakin kieltä rinnakkain vaivatta; monet Suomen ruotsalaiset, jotka olivat liika koppavia puhuakseen suomea vanhassa maassa, opettelevat sitä täällä, ja lapsilleen opettavat sekä suomen että ruotsin ja lapset oppivat koulussa ja kadulla englanninkielen. Tunnemme sellaisia. Suomenkielellä löytyy joukko hyvää kirjallisuutta, jota ei voi lukea millään muulla kielellä. Jo senkin vuoksi kannattaa osata suomea — kaikki tutkijat esim. opettelevat saksaa, pysyäkseen tietämisen tasoilla.

Tilatkaa "Lasten Kirjaa". Hinta on vain $1.00. Siis niin alhainen, että hädintuskin korvaa painatuskulut. Kirjaa saatte Vapauden pää- ja sivukonttoreista ja kaikilta asiamiehiltä.

VAPAUS Box, 69. Sudbury, Ont.,

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA Sikaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 263 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8836. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

SUOMI

Jalkineiden Korjausliike

Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti

NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Ensiluokan Neulomo

38 Elm St. E., toinen lattia, huone No. 1, puhelin 1519. Otan tilauksia vastaan omista sekä teettäjän kankaasta. HELMI LÄHDE, Sudbury, Ont. (7-18

HUOMATKAA!

Henkilöillä, joilla on asioita suoritettavana allekirjoittaneen kanssa, tehköön ne mahdollisimman pian seuraavalla osott.: Olivia Kauhanen, Box 69, Sudbury, Ont. (213

Huonolle terveydelle ja väheneville voimille

Vanhat ja nuoret miehet ja naiset usein kadottavat painoansa ja energiaansa josta on seurauksena yleinen huono terveys ja uloskulunut tunne. Nuga-Tone saa aikaan ihmeitä tällaisille ihmisille sillä se sisältää arvokkaita lääkeaineita voiman lisäämiseksi, hermojen, lihaksien ja jalompien elimien toiminnan kiihottamiseksi sekä terveyden ylläpitämiseksi.

Mr. Eugene Williams, Fayetteville, N. C., nautti Nuga-Tonea. Hän kertoo: "Ennen kuin aloin nauttimaan Nuga-Tonea olin aina huonossa terveydessä. Olin heikko ja hermostunut. Munuaiseni ja maksani vaivasivat minua. Nautittuani Nuga-Tonea 20 päivää aloin parantumaan nopeasti. Nyt olen terve ja voimakas. Munuaiseni eivät häiritse minua ja tunnen itseni 10 vuotta nuoremmaksi." Tämä on todistus Nuga-Tonen parantamiskyvystä. Kenenkään heikon ja sairaloisen miehen ja naisen ei tulisi jättää sitä kokeilematta. Nuga-Tonea on myytävänä kaikkialla missä lääkkeitä yleensä myydään. Jos ei välittäjällänne ole sitä varastossa, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA

avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Puhelin 1444W - 467 Ontario St. Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Jaako Niemelä, kotoisin Kauhajoelta, Järvikylästä, jos huomaat tämän, niin heitä kirjeellä. Veljesi Yrjö Niemelä, Azilda, Ont., Can.

Haluaisin saada tietooni tuttavani osotteet Mr. Wiljo Koskinen ja John Kostiainen. Olisi suotavaa jos heidän tuttavansa tietäisi osoitteen, antaisivat minulle tietoa, ellei he itse sattuisi ilmoitusta huomaamaan. (213
Kaarina Kelkka,
Box 376, Kirkland Lake, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

S. J. SUDBURYN OSASTON JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään maanantain, tk. 9 p. iltana, haalilla, alkaen kello 8 illalla.

JOKO OLET KUULLUT,

että tiistai-iltana on Liberty-haalilla ne erikoisen hauskat tanssit, kaikkine yllätyksineen ja erikoisuuksineen? Martinpelto ja kumppanit soittaa. Liukas lattia, erikoiset valot, kauniisti koristeltu haali. Ken jäisikään pois? Sisäänpääsy vain 25 senttiä ja naiset saavat vielä tiketin matkassa kauniin karnevaalilakin ilmaiseksi. Tervetuloa.

NAISJAOSTON OHJELMAKOKOUS

tänä (maanantai) iltana kello 8.

Garson Mine, Ont.

PÖYTÄKIRJA,

tehty C.T.N. liiton Garson Minen Naisjaoston kokouksessa syysk. 4 p. 1929.

Puheenjohtajana toimi Mrs. Lyydia Toivonen, Sudburysta, ja kirjurina E. Alho.

Kokouksen avasi Naisliiton sihteeri, Lyydia Toivonen, selostaen sitä tilannetta mihin ajankohtaan nykyinen kapitalistinen järjestelmä on ajamassa meitä työläisiä — siis uuteen maailman sotaan — hirveään verileikkiin, jota osottaa esim. Kiinan ja Neuvostoliiton välillä kärjistyvä tilanne.

Sitten puhuja selosti Gastonin lakkolaisten kohtaloa, jonka johdosta päätettiin lähettää protesti, jossa n. sata (100) henkilöä kokoutuneena joukko kokoukseen yksimielisesti hyväksyi englanninkielisen protistin, jossa vaadimme pikaista vapauttamista niille tovereille, jotka ovat syyttömästi vangittuna Gastonin lakkoalueella.

Samalla luovutti Garson Minen Naisjaosto varoistaan $12.00 puolustusliiton käytettäväksi Gastonin lakkolaisten oikeustaistelussa, jota juuri parallaan käydään.

Kokouksen puolesta,
Lyydia Toivonen, puheenj. E. Alho, kirjuri.

Kuinka turvallista on lentäminen?

Yhdysvaltain kauppavirasto tiedottaa, että lentotaito ja ilmailu on Amerikassa kehittynyt niin pitkälle, että nykyään kuljetaan ilmalaivalla jo n. 75,000 mailia päivässä. Tässä on otettu huomioon vain sellaisten ilmalaivain lennot, jotka kulkevat aikataulujen mukaan ja kuljettavat matkustajia, postia ja rahtitavaraa. Tilastoja kerätessään ei kauppavirasto ole ottanut huomioon laisinkaan yksityisiä huvilentoja, joita tehdään kymmeniä tuhansia maileja päivittäin.

Mutta palatkaamme otsikossa mainittuun kysymykseen; kuinka turvallista on lentäminen? Se riippuu kokonaan siitä kuinka lennetään. Jos ilmalaivan ajuri on ammattitaitoinen ja ottaa tehtävänsä vakavalta kannalta ei lentäminen ole sen vaarallisempaa kuin autoilukaan, edellyttäen tietenkin että lentokone on kunnollinen. Tätä osoittaa parhaiten se että henkivaakuutusyhtiöt eivät enää kieltäydy ottamasta ilmailijoita vakuutukseen, kuten ne tekivät vielä joku vuosi sitten, joskin ne vielä ottavat korkeammat vakuutusmaksut selaisilta jotka harjottavat lentoa ammatikseen.

Ilmailun turvallisuutta voidaan osoittaa muillakin esimerkeillä. Niinpä Yhdysvaltain laivastolle kuuluvat ilmalaivat, joita on 350 kappaletta, lensivät helmikuulla yhteensä 1,400 tuntia eli 150,000 mailia eikä tapahtunut ainoatakaan onnettomuutta. Onnettomuudet ilmailun alalla ovat joka vuosi suhteellisesti alentuneet. Talousvuonna 1921-22 laivaston ilmalaivat lensivät 2,500,000 mailia ja saman vuoden aikana kuoli 14 ilmailijaa. Talousvuonna 1927-28 lensivät laivaston ilmalaivat yhteensä 13,728,600 mailia ja ilmailuonnettomuuksissa menetti samana vuotena 28 miestä henkensä. Tämä merkitsee sitä että onnettomuuksissa kuolleiden lukumäärä on miljoonaa lennettyä mailia kohden vuoden aikana alentunut n. 66 %. Viime vuoden aikana kuoli ilmailuonnettomuuksien seurauksena Yhdysvalloissa yksi henkilö jokaista lennettyä 392,200 mailia kohden. Vaikka ilmailu Yhdysvaltain armeijassa on viimeisen seitsemän vuoden aikana kolminkertaistunut on ilmailuonnettomuuksien luku pienentynyt 66 prosentilla. Viime vuoden aikana kuoli armeijassa ilmailuonnettomuuksien seurauksena yksi ilmailija jokaista lennettyä 351,700 mailia kohden. Tämä merkitsee toisinsaoen sitä, että mies voi lentää nykyään noin 17 v. ilman onnettomuutta, jos ilmailuonnettomuudet sattuisivat tasaisesti jokaisen lentäjän kohdalle.

Kaikkein vaarallisinta on ilmailijoille postilaivan ajaminen, johtuen siitä että postia kuljettavien ilmalaivain täytyy lähteä aikanaan matkalle olkoon sää minkälainen tahansa. Mutta postinkuljetuksen alallakin osoittautui ilmailu verrattain turvalliseksi.

Kun puhutaan ilmailun turvallisuudesta tarkoittaa se säännöllistä lentoa, eikä suinkaan urheilua ja huimaharjoitetaan. Edelläesitetyt tilastot koskevat, niinkuin jo sanoimme, sellaista ilmailua jota harjoitetaan säännöllisesti edeltäpäin tehtyjen aikataulujen mukaan. Onnettomuuksia tapahtuu paljon enemmän urheilu-ilmailussa. Viime vuoden aikana tapahtui Yhdysvalloissa 1,062 ilmailuonnettomuutta joissa kuoli 384 ihmistä ja loukkaantui 709. Vain verrattain pieni osa niistä tapahtui ammattitaitoisille ja asianmukaisella lupakirjalla varustetuille ilmailijoille. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että yksistään rautateiden ylikäytävillä tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli viime vuonna Yhdysvalloissa 2,568 ihmistä ja loukkaantui 6,667.

Ilmailu on turvallisempaa kuin yleensä luullaankaan ja näyttää tulevan vuosi vuodelta turvallisemmaksi.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont Charles E. Magnusson 54 Dock St. Saint John, N. B., G. W. Törnroos, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.

ANNAMME KYYTIÄ

Kolme ajuria

Odotuspaikka Venholan palloruuman päässä. Soittakaa

Puhelin numerolla 1668

Aina valmiit palvelemaan.

E. Länsi — L. Ylönen — T. Kontola
Puhelin 1668 — Sudbury, Ont.

Hammaslääkäri
Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
Sudbury - - Ontario

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Lukijoillemme

Ilmoitukset myös täyttävät tarpeellista inhimillistä palvelusta. Lukemalla Vapaus-lehdessä olevia ilmotuksia voivat lukijamme seurata nykyajan liikemaailman edistystä ja mahdollisuuksia.

ILMOITUKSET OVAT SIIS TARPEELLISIA

Voidaksemme antaa teille hyvän lehden mahdollisimman halvalla, täytyy meidän julkaista ilmoituksia lehdessämme. Tilaushinta yksistään ei korvaa postirahaa, eikä paperia jolle Vapaus painetaan. Palkat ja muut kustannukset täytyy maksaa ilmoitustuloista.

ILMOITTAMINEN ON SIIS HYÖDYLLISTÄ

Meidän ilmoitustyöllä on kaksi tarkoitusta:

1. Me jatkuvasti pyrimme parantamaan ilmoitussivujamme. Armotta me hylkäämme kaikki petkutus- ja epärehelliset ilmoitukset, näin turvaten lukijaimme etuja. Jos koskaan lukijoitamme on kohdeltu huonosti lehdessämme olevien ilmoittajien taholta, haluamme me tietää siitä.

2. Meidän tarkoituksemme on keskittää kaikki suomalaisten liike niihin liikelaitoksiin, jotka ilmoittavat lehdessämme. Näin menetellen on liikemiehelle mahdollista ilmoittaa jatkuvasti — se kannattaa. Me kehotamme lukijoitamme kannattamaan niitä liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaus-lehdessä.

Siis ensikerran kun lähdette ostoksille, olkaa hyvä ja tutustukaa Vapauden ilmoituksiin. Se kannattaa meille kaikille.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Fort Williamin Pirtillä

—esitetään—

Lauantaina t.k. 14 p. kello 8.30 illalla

Oikein hauska huvinäytelmä

"Rahapulassa"

Kolmessa näytöksessä

Henkilöt:	Esittäjät:
TUOMAS WARWICK, rikas vanha poika	Victor Tuomi
PAUL WARWICK, hänen veljensä poika	Reino Mäkinen
ROBERT HARDING, Paulin liikekumppani	Hannes Vuori
HELLEN, Hardingin vaimo	Milja Vuori
ROSE DARWIN, Paulin entinen kihlattu	Ellen Mäkinen
ELIZABETH EQVIST, Tuomaan ent. rakastettu	Elmi Anttila
DOLSTROM, Hardingin tuttava	Heikki Anttila
LILY BENNETT, seikkailijatar	Olga Kela
POLIISI	H. Anttila
TAVARANKULJETTAJA	K. Nyberg

Sisäänpääsy 35 senttiä etukäteen, 40 senttiä ovella
Ihminen! Tule ja nauti, iloitse ja riemuitse yksi ilta elämässäsi ja varusta itsesi hyvillä nauruhermoilla.
Tervehtäin — Näytelmäseura.

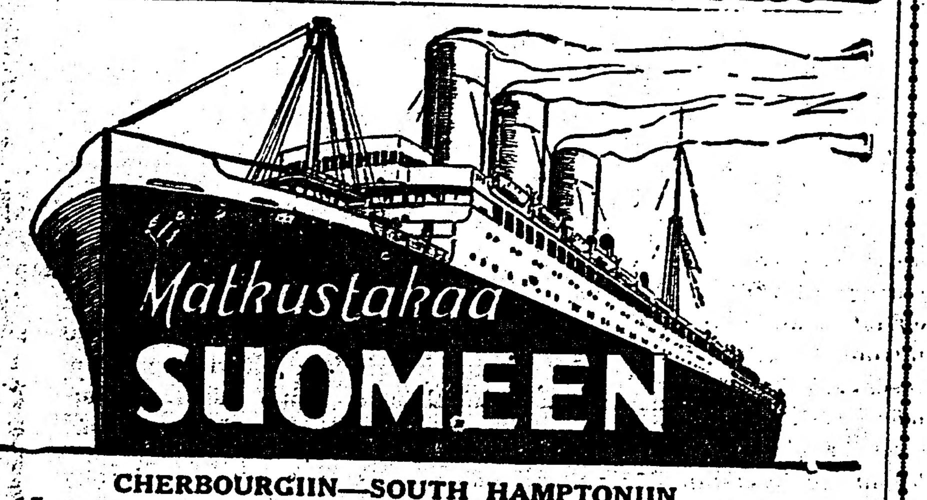

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Syysk. 17	MONTROYAL
Syysk. 18 | Lokak. 17 | Marrask. 14	MONTCALM
Syysk. 26 | Lokak. 24	MONTCLARE
Lokak. 10 | Marrask. 7	MONTROSE

LIVERPOOLIIN

Syysk. 11 | Lokak. 4	DUCHESS OF ATHOLL
Syysk. 14 | Marrask. 8	MELITA
Syysk. 18 | Lokak. 11	DUCHESS OF BEDFORD
Syysk. 21 | Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 27 | Lokak. 25	DUCHESS OF YORK
Syysk. 28 | Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Marrask. 22	DUCHESS OF YORK

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Syysk. 13	METAGAMA
Syysk. 21 | Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 28 | Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Lokak. 4 | Marrask. 1	DUCHESS OF ATHOL
Lokak. 10 | Marrasi 8	MELITA

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Syysk. 6	EMPRESS OF CANADA
Syysk. 10 | Lokak. 1	EMPRESS OF SCOTLAND
Syysk. 24	EMPRESS OF AUSTRALIA
Lokak. 31	EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

A. HURST

YLEINEN KAUPPA SEKÄ POSTIKONTTORI
Rosegrove - - Ontario

Mottomme on palvelus. Hintamme ovat oikeat. Tahtomme on tyydyttää. Meiltä löydätte täydellisen varaston ruoka, y.m. tavaraa. (M

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suom, Helsinki. — Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. — Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.

Maksaa korkoa

Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
Otto Kratz,
585 St. David's Lane,

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
— J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy.

Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.

Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.

Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.

Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

Hannes Saari
10 tuuman — 75c
3086F Punavangin Laulu / Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa / Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid / Lähtö
3076F Viivin Jenkka / Pois Sormet
3072F Sinikellot / Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu / Meripojan Tervehdys
3064F Sonja / Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero / Oi Mistä Saataisiin
3050F Valko Tuomet / Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat / Chrysantemum
3034F Volgan Aallot / Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika / Kulkurin Masurkka

Aino Saaren Laulamia
3075F Soita Mustalainen, Soita / Kuutamoyö
3044F Ingapien / Mustalaisruhtinatar No. 3
3039F Sorakumpujen Vainajille / Tehtaassa

Hilja Vilonen
3087F Vanha Sanna / Kaipaava.

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi / Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu / Pojat Kun Raitilla Laulelee
3008F Syystunnelma — Kuula / Yks' Lauantai-ilta
3007F Anssin Jukka ja Härmän Häät / Matalasta Torpasta
3005F Korjat Pojat ja Tytöt / Koskenlaskijan Morsiamet
3004F Laivapoikain Laulu / Yks Haamu Seiso Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni / Vapaa Venäjä
3002F Aamulaulu / Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi / Se Oolannin Sota

Martti Similä, Baritooni
3048F Aamutunnelma. Talon Tyttö ja Torpan Tyttö
3038F Hallin Janne / Ostron Tyttö

Jean Theslöf, Baritooni
3108F Nichavo / Mun Tieni Kulkee Mandaljaan
3028F Mustalaisen Surulaulu / Vanha Mustalainen
3019F Oulun Susiteetissa / Pohjolan Häät

Väinö Sola, Tenori
3100F Sinä Sanoit / Hyvästi
3097F Kaunihin Keijukainen / Sotamiehen Laulu
3022F Heilallein Minä Laulelen / Sain Paljon Luojalta Armahain

Saima Laurila-Newland, Sop.
3098F Oi Bajadeeri / Oikeaan ja Vasempaan
3066F "Vilja" Iloisesta Leskestä / Tuomien Valkoiset Tertut

Ida Lovarti
3063F Antti Tanssitti Mua / Paimenpoika

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu / Äiti, äiti älä soimaa

Adolf Hovi, Tenori
3105F Valtion Varsalla / Suruhan Se Sorti Nuoren Pojan
3056F Vappulaulu / Orjan Kevät

Otto Laurinen, Baritooni
3091F Sireenien Kukkiessa / Minun Enkelini

Hannes Saari ja Columbian Mieskvartetti
3109F Priki Efrosiina, I osa / Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu / Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella / Uskoton ja Petollinen Julia

HUMORISTISIA LEVYJÄ

Hiski Salomaa, Koomikko
3073F Vanhanpiian Polkka / Laulu Taiteilijoista

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu / Merimies Rakkautta

Leo Kauppi, Koomikko
10 tuuman — 75c
3106F Pikku Liisa / Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua / Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika / Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka / Honolulu
3060F Renkjussi Palajaa Sodasta / Herra Petteri
3052F Salkolan Syntymäkemut / Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni / Heitä Huolet Pois
3032F Maailman Matti / Rivakka Polkka

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka / Ilta pienessä kaupungissa

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka / Alaska

Jahrl, Harmonikka soolo
3102F Vanhat Toverit, Marssi / Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi / Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi / Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi / Tonavan Aallot, valssi E. Jahrl
3011F Vapaa Venäjä / Kulkurin Masurkka,

Willy Larsen, Harmonikka
3110F Muistoja Pohjolasta / Muistoja Synninlaaksosta, Willy Larsen
3035F Evelina Polkka / Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise / Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi / Hämärä, Polkka
3027F Rakkauden Kaiho, Valssi / Suomen Polkka
3020F Taikayö / Pohjalaispolkka,
3015F Kaipuu Valssi / Kerenski

Harmonikka ja Viulu
Viola Turpeinen ja J. Rosendahl
3074F Hollolan Polkka / Hämärä Sotiisi

Harmonikka-kvartetti
3023F Kaiho, Valssi / Vihuri, Polkka

Columbian Soitto-kvintetti
3068F Koster, Valssi / Muistoja Suomen Maasta, Sotiisi
3043F Kevät Suomen Metsässä, Valssi / Käki, Valssi
3025F Rauha Myrskyssä / Joulupukin Polkka

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi / Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen Marssi / Vapaan Venäjän Marssi

Stein Ostman Orkesteri
3099F Aamuinen Koi! / Hawaijan Yö, Valssi
3095F Suru, Valssi / Moskova, Marssi

ORKESTERI-KAPPALEITA

Columbia Orkesteri
12060F Löytölapsi, Valssi / Metsän Kaikuja, Valssi
12014F Kultainen Valssi / Venäjän Kaunotar

Uusivenäläinen Orkesteri
12072F Kevät Valssi / Orvokit, Valssi
12067F Kotimaan Ikävä, Marssi / Port Arthurin Marssi
12058F Mustalais-valssi / Volgan Valssi
12057F Muistoja Rivieralta, Valssi / Etelän Laineet, Masurkka
12053F Tummat Silmät, Valssi / Volgan Lauttamiehet
12050F Suutele Minua, Valssi / Luna (Kuu), Valssi
12049F Kosovo, Valssi / Runoilijan Näky, Vals.
12048F Iloinen Leski, Valssi / Carmen Sylva, Valssi
12033F Mylly Synkässä Metsässä / Naurava Viheltäjä

Muita Soitinmusiikki-levyjä
Columbian Konserttiorkesteri
12 tuuman $1.25
59037F Koti-muistelmat, Valssi / Sininen Tonava, Valssi
59015F Tonavan Aallot / Unelmia Italiasta
53008D Finlandia / En Bateau

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa.
Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.
Tehkää tilauksenne allaolevilla osotteilla:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.